BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

NGUYỄN THANH QUÝ

QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH - KINH TẾ CỦA CHÍNH PHỦ MỸ (2008-2014)

Chuyên ngành **: Lịch sử Thế giới**

Mã số **: 9.22.90.11**

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ LỊCH SỬ

HÀ NỘI – 2018

CÔNG TRÌNH ĐƯỢC HOÀN THÀNH TẠI

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

Người hướng dẫn khoa học:

1. PGS.TS Nguyễn Thị Hạnh **2. PGS.TS Nguyễn Mạnh Hà**

Phản biện 1: PGS.TS Bùi Thành Nam

Phản biện 2: PGS.TS Lê Trung Dũng

Phản biện 3: PGS.TS Nguyễn Văn Dần

DANH MỤC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ

LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Nguyễn Thanh Quý (2017), "Nhìn lại chương trình giải cứu tài sản xấu của Chính phủ Mỹ trong cuộc khủng hoảng 2008-2009", Tạp chí Châu Mỹ ngày nay, số 08 (233), tr. 48-57.
2. Nguyễn Thanh Quý (2018), "Sự phục hồi của ngành công nghiệp ô tô Mỹ sau khủng hoảng kinh tế 2008-2009", Tạp chí Châu Mỹ ngày nay, số 01 (238), tr.54-61.
3. Nguyễn Thanh Quý (2018), "Sự điều chỉnh vai trò của Chính phủ Mỹ trong cuộc khủng hoảng kinh tế 2008-2009", Tạp chí Kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương, Số 516, tr.39-41.
4. Nguyễn Thanh Quý (2018), "Sự phục hồi và phát triển kinh tế Mỹ sau khủng hoảng tài chính 2008 - 2009", Tạp chí Châu Mỹ ngày nay, số 06 (2433), tr. 41-50
5. Nguyễn Thanh Quý (2018), "Sự tăng cường Chương trình Quản trị doanh nghiệp nhỏ (SBA) nhằm thúc đẩy khởi nghiệp của Chính phủ Mỹ từ khủng hoảng tài chính", Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc tế "

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nước Mỹ bước vào thế kỷ XXI vẫn với vị trí nền kinh tế số một thế giới. Tuy nhiên, để giữ được vị trí đó, nước Mỹ phải đối mặt với muôn vàn khó khăn và thách thức, như sự vươn lên mạnh mẽ của Trung Quốc, vấn đề an ninh năng lượng, sự trỗi dậy của chủ nghĩa khủng bố và nhất là các cuộc khủng hoảng kinh tế.

Nước Mỹ là cường quốc kinh tế đứng đầu thế giới, nhưng cũng là nơi khởi nguồn của hai cuộc khủng hoảng có quy mô lớn nhất trong lịch sử: cuộc Đại suy thoái (1929-1933) và cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế (2008-2009). Cả hai cuộc khủng hoảng đều bắt nguồn từ lĩnh vực tài chính ngân hàng, sau đó tác động đến tất cả các lĩnh vực khác của nền kinh tế, gây cho nước Mỹ những tổn thất nặng nề trên mọi phương diện. Đứng trước hai cuộc khủng hoảng, Chính phủ Mỹ đã đưa ra những chính sách và biện pháp ứng phó nhằm giải quyết khủng hoảng. Thực tế lịch sử nước Mỹ cho thấy, khủng hoảng và giải quyết khủng hoảng vừa là thách thức song lại vừa là cơ hội cho nước Mỹ điều chỉnh và phát triển kinh tế, xã hội.

Năm 2008, nước Mỹ lâm vào cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế được coi là lớn nhất từ sau Chiến tranh thế giới II. Để ứng phó với cuộc khủng hoảng đòi hỏi phải tiến hành trong quá trình lâu dài. Chính phủ Mỹ dưới thời Tổng thống George .H. Bush và Barack Obama đã đưa ra các chính sách, biện pháp về kinh tế, xã hội nhằm kiểm soát khủng hoảng, giải quyết hậu quả và phục hồi kinh tế. Quá trình giải quyết khủng hoảng kinh tế cũng dẫn đến sự điều chỉnh đáng kể về vai trò của Chính phủ trong nền kinh tế.

Giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế 2008-2009 của Chính phủ Mỹ luôn là vấn đề thu hút sự quan tâm của nhiều học giả quốc tế và Việt Nam. Mặc dù trên thực tế, quá trình giải quyết khủng hoảng kéo dài từ năm 2008 đến 2014, đồng thời Chính phủ Mỹ đã sử dụng đa dạng các chính sách kinh tế và xã hội. Tuy nhiên, phần lớn vấn đề chỉ được tiếp cận với góc độ kinh tế hoặc tập trung nghiên cứu trong giai đoạn 2008-2009.

Việc tiếp cận quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế của Chính phủ Mỹ từ năm 2008 đến 2014 dưới góc độ sử học nhằm hướng đến mục tiêu trình bày, phân tích, lý giải, đánh giá toàn diện và có hệ thống về quá trình triển khai, tác động của các giải pháp ứng phó khủng hoảng của Chính phủ Mỹ đối với kinh tế - xã hội Mỹ nói riêng và nước Mỹ nói chung trong một nghiên cứu mang tính toàn diện ở Việt Nam.

Kể từ sau khi bình thường hóa quan hệ ngoại giao với Mỹ, Việt Nam đã tăng cường hợp tác trên nhiều lĩnh vực với Mỹ. Trong đó, Mỹ được coi là đối tác toàn diện trong tiến trình hội nhập quốc tế. Do vậy, việc đẩy mạnh nghiên cứu về Mỹ nhằm tăng cường sự hiểu biết, rút ra bài học kinh nghiệm có ý nghĩa quan trọng trong việc góp phần hoạch định chính sách và tăng cường hợp tác giữa Việt Nam và Mỹ.

Xuất phát từ những lý do nêu trên, chúng tôi đã lựa chọn đề tài: *"Quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ (2008-2014)"* cho luận án tiến sỹ của mình.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

2.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là quá trình Chính phủ Mỹ triển khai, điều chỉnh, thực hiện các chính sách và biện pháp để giải quyết cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế từ năm 2008 đến năm 2014.

2.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: Trong khuôn khổ nghiên cứu, luận án chỉ tập trung vào nghiên cứu những chính sách đối nội của Chính phủ Mỹ, các chính sách kinh tế đối ngoại nhằm ứng phó với khủng hoảng không nằm trong phạm vi luận án này. Trong chính sách đối nội, luận án tiếp cận đến các chính sách biện pháp cơ bản trên lĩnh vực kinh tế và xã hội. Đối với lĩnh vực kinh tế, luận án đề cập chủ yếu đến cách chính sách và biện pháp tài khoá, tiền tệ và thu nhập bởi đây là các công cụ chủ đạo mà Chính phủ Mỹ đã sử dụng để giải quyết khủng hoảng. Bên cạnh đó, luận án tiếp cận tới ba vấn đề chủ yếu trong lĩnh vực xã hội là: việc làm, y tế và giáo dục, vì đây là ba lĩnh vực được Chính phủ Mỹ đề cập trực tiếp trong các chương trình giải quyết khủng hoảng.

Về không gian: Luận án tập trung làm rõ những chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng tài chính của Chính quyền Liên bang. Các chính sách, biện pháp mà Chính phủ Mỹ triển khai cụ thể theo đặc thù của từng bang cũng như chính sách ứng phó của chính quyền các bang không nằm trong phạm vi nghiên cứu của luận án này.

Về thời gian: Cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế xảy ra chủ yếu trong giai đoạn 2008-2009, tuy nhiên, để kiểm soát, giải quyết hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế đòi hỏi phải tiến hành trong quá trình lâu dài, Vì vậy luận án đã lấy mốc bắt đầu nghiên cứu là năm 2008 và mốc kết thúc là năm 2014.

3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục tiêu nghiên cứu

Từ góc độ lịch sử, luận án tập trung làm rõ quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế của Chính phủ Mỹ mang tính tổng thể về chính sách, biện pháp, quá trình triển khai. Từ đó, luận án đưa ra những nhận xét, đánh giá về những tác động của quá trình giải quyết khủng hoảng đối với Chính phủ Mỹ nói riêng và nước Mỹ nói chung.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Luận án tập trung làm rõ một số nội dung sau

Một là, những cơ sở lý thuyết và thực tiễn của quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ, trong đó, nhấn mạnh thực trạng nước Mỹ khi xảy ra khủng hoảng.

Hai là, quá trình triển khai, điều chỉnh các chính sách và biện pháp nhằm giải quyết khủng hoảng của Chính phủ Mỹ qua hai giai đoạn: 2008-2009 và 2009-2014.

Ba là, rút ra nhận xét, đánh giá về quá trình triển khai các chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ. Đồng thời, đưa ra những so sánh về những điểm tương đồng, khác biệt giữa quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế và Đại suy thoái để chỉ ra sự kế thừa những bài học kinh nghiệm. Những tác động của quá trình giải quyết khủng hoảng đối với bản thân Chính phủ và với nước Mỹ.

4. Các nguồn tài liệu

Để đạt được các mục tiêu nghiên cứu, luận án cần thiết phải sử dụng đa dạng các nguồn tài liệu. Trong đó, các nguồn tài liệu được sử dụng trong luận án này bao gồm:

**Tư liệu gốc:*

Các bài phát biểu Tổng thống B. Obama: Phát biểu nhậm chức năm 2008 và 2012, phát biểu hàng tuần, thông điệp liên bang hàng năm.

Báo cáo thường niên của Chính phủ, Kho bạc Mỹ, Cục Dự trữ Liên bang, Quốc hội Mỹ, Bộ Giao thông Mỹ, Bộ Gia cư và phát triển đô thị Mỹ.

Biên bản các cuộc họp của chính phủ, kho bạc, FED, quốc hội, bộ Lao động, bộ Y tế và Nhân sinh, bộ Giáo dục.

Hồi ký của Tổng thống George W.Bush và hồi ký của giám đốc cục dự trữ Liên bang Mỹ Alan Greenspan.

**Tài liệu tham khảo:*

Các công trình chuyên khảo về cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới và khủng hoảng kinh tế Mỹ; các bài viết đăng trên các tạp chí chuyên ngành; các đề tài, công trình nghiên cứu cấp bộ, học viện đã được thẩm định; các luận án và các trang web có nội dung đề cập tới những vấn đề nghiên cứu của đề tài.

5. Phương pháp nghiên cứu

Cơ sở phương pháp luận: luận án đã tiếp cận và đánh giá dựa trên quan điểm duy vật biện chứng với góc nhìn đa dạng, toàn diện và sự vận động phát triển.

Phương pháp chủ yếu được sử dụng trong quá trình thực hiện đề tài là phương pháp lịch sử và phương pháp logic. Bên cạnh đó, chúng tôi còn sử dụng các phương pháp nghiên cứu liên ngành khác như phương pháp phân tích chính sách, phương pháp so sánh, phương pháp tổng hợp, phương pháp thống kê nhằm giải quyết các nhiệm vụ nghiên cứu mà luận án đặt ra.

6. Đóng góp của luận án

Giải quyết được các nhiệm vụ đặt ra, luận án có những đóng góp sau:

Một là, luận án là công trình nghiên cứu đầu tiên ở Việt Nam từ góc độ lịch sử về quá trình giải quyết cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế từ năm 2008 đến 2014 của Chính phủ Mỹ một cách hệ thống.

Hai là, thông qua việc tìm hiểu những chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng của Chính phủ Mỹ, luận án đưa ra những nhận xét đánh giá về kết quả, tác động đối với Chính phủ Mỹ nói riêng và nước Mỹ nói chung.

Ba là, luận án góp phần bổ sung, cập nhật những tư liệu mới, nghiên cứu mới về lịch sử nước Mỹ, lịch sử chủ nghĩa tư bản hiện đại; đóng góp những tư liệu mới cho giảng dạy và nghiên cứu về lịch sử và lịch sử kinh tế.

7. Bố cục của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phần phụ lục, nội dung luận án được trình bài trong 4 chương:

Chương 1. Tổng quan tình hình nghiên cứu

Chương 2. Cơ sở quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ.

Chương 3. Tiến trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ (2008 - 2014)

Chương 4. Nhận xét về quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ.

Chương 1
TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

1.1. Những công trình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Khủng hoảng tài chính - kinh tế bắt nguồn từ Mỹ sau đó lan ra toàn thế giới. Vì thế, đây là vấn đề được rất nhiều nhà nghiên cứu trong và ngoài nước quan tâm. Từ năm 2008 đến nay, đã có nhiều công trình nghiên cứu đề cập đến các nội dung liên quan đến đề tài, song tựu trung lại, có thể chia làm hai nhóm: các công trình tiếp cận vấn đề từ góc độ cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế và các công trình đề cập trực tiếp đến việc giải quyết khủng hoảng kinh tế.

1.1.1. Nhóm thứ nhất: Các công trình nghiên cứu về khủng hoảng tài chính kinh tế

∗ *Các công trình nghiên cứu của học giả Việt Nam*

∗ *Các công trình nghiên cứu của học giả nước ngoài*

1.1.2. Nhóm thứ hai: các công trình nghiên cứu về giải pháp ứng phó với khủng hoảng tài chính kinh tế

∗ *Các công trình nghiên cứu của học giả Việt Nam*

** Các công trình nghiên cứu của học giả nước ngoài*

1.2. Nhận xét

Trên cơ sở những nguồn tài liệu mà tác giả luận án đã tiếp cận được, có thể đưa ra nhận xét về các vấn đề mà các công trình nghiên cứu trước đã đề cập tới ở nhiều mức độ, như sau:

Một là, các công trình nghiên cứu đã tập trung vào phân tích nguyên nhân của cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế

Hai là, phân tích những biểu hiện của khủng hoảng thông qua các trường hợp cụ thể

Ba là, thông qua việc phân tích các giải pháp ứng phó với khủng hoảng tài chính kinh tế của Chính phủ Mỹ, các công trình nghiên cứu đã bước đầu đánh giá những thành công và hạn chế

Bốn là, bước đầu đánh giá về sự điều chỉnh của nước Mỹ từ cuộc khủng hoảng, đặc biệt là sự gia tăng vai trò của Chính phủ trong điều hành nền kinh tế.

Năm là, đã có sự so sánh giữa hai cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế và Đại suy thoái 1929-1933 về những điểm tương đồng trong nguyên nhân và những giải pháp khắc phục giữa hai cuộc khủng hoảng.

Bên cạnh những vấn đề đã được nghiên cứu, một số nội dung có liên quan tới quá

trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế của Chính phủ Mỹ vẫn chưa được tập trung nghiên cứu như sau:

Một là, cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế mới chỉ được tập trung nghiên cứu trong giai đoạn bùng nổ là 2008-2009 mà chưa được đề cập đầy đủ trong các giai đoạn tiếp theo.

Hai là, các công trình nghiên cứu mới chỉ bước đầu đề cập đến những chính sách ở mức độ khái quát trong giai đoạn 2008-2009.

Ba là, chưa có những nghiên cứu đánh giá đầy đủ về chính sách và biện pháp giải quyết các vấn đề xã hội và tác động của nó.

Bốn là, những đánh giá của các công trình nghiên cứu phần lớn là từ góc độ kinh tế, vẫn chưa có công trình nào đánh giá đầy đủ và toàn diện từ góc độ lịch sử.

1.3. Những vấn đề Luận án tập trung giải quyết

Trên nguyên tắc kế thừa các kết quả nghiên cứu trước đó, từ góc độ lịch sử luận án tập trung đi sâu hơn nữa vào những nội dung mà các nghiên cứu trước chưa làm rõ. Cụ thể là:

Một là, phân tích những cơ sở lý thuyết và cơ sở thực tiễn dẫn đến quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ.

Hai là, làm rõ quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế của chính phủ Mỹ từ năm 2008 đến 2014, sự bổ sung và điều chỉnh qua hai giai đoạn: kiểm soát khủng hoảng (2008-2009); giải quyết hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế (2009-2014). Các chính sách và biện pháp không chỉ tập trung trên lĩnh vực kinh tế mà còn có sự phối hợp, triển khai đồng bộ với các chính sách và biện pháp trên lĩnh vực xã hội.

Ba là, nhận xét và đánh giá về quá trình giải quyết khủng hoảng, đặc biệt là hiệu quả của các chính sách và biện pháp so với dự kiến đề ra; đặc trưng của quá trình giải quyết khủng hoảng. Đồng thời, so sánh với quá trình giải quyết Đại suy thoái để chỉ ra sự vận dụng linh hoạt của Chính phủ Mỹ từ những bài học kinh nghiệm trong quá khứ. Đánh giá tác động của quá trình giải quyết khủng hoảng không chỉ với Chính phủ mà còn với nền kinh tế và xã hội Mỹ.

Chương 2
CƠ SỞ QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH - KINH TẾ CỦA CHÍNH PHỦ MỸ

2.1. Cơ sở lý thuyết

2.1.1. Lý thuyết về "khủng hoảng kinh tế"

"Khủng hoảng kinh tế (*Economic crisis*) là một giai đoạn mà nền kinh tế quốc gia phải đối mặt với tình trạng sụt giảm nghiêm trọng. Một nền kinh tế đang phải đối mặt với cuộc khủng hoảng kinh tế sẽ có biểu hiện như GDP sụt giảm, suy giảm tính thanh khoản, giá cả sẽ tăng hoặc giảm do tình trạng lạm phát hoặc giảm phát.

**Quan điểm của Mác về "khủng hoảng kinh tế":*

Một trong các học thuyết đề cập sâu sắc đến nguyên nhân, đặc điểm, bản chất của khủng hoảng kinh tế đó là học thuyết Mác. Theo Mác, khủng hoảng kinh tế là một hiện

tượng gắn liền với bản chất của nền kinh tế tư bản chủ nghĩa. Khủng hoảng có thể xảy ra ở một hay toàn bộ các khâu của quá trình tái sản xuất. Đó là sự rối loạn trong sản xuất, lưu thông hay phân phối.

**Quan điểm của các nhà kinh tế học tư sản về "khủng hoảng kinh tế":*

"Khủng hoảng kinh tế" là một vấn đề hiện hữu trong nền kinh tế tư bản. Do đó, vấn đề này cũng được đề cập đến trong các học thuyết của các nhà kinh tế học tư sản. Do quan điểm tiếp cận về vai trò thị trường khác nhau, mỗi trường phái đều đưa ra những giải thích khác nhau về khủng hoảng kinh tế.

2.1.2. Lý thuyết về "giải quyết khủng hoảng kinh tế"

∗ *Quan điểm đề cao vai trò thị trường:*

Các nhà kinh tế theo trường phái *"Cổ điển"* (cuối thế kỷ XVIII - đầu thế kỷ XIX với các đại diện là Adam Smith, David Ricardo) và "*cổ điển mới"* (cuối thế kỷ XIX - thập kỷ 30 của thế kỷ XX, với các đại diện: Carl Menger, J.B. Clark, Leon Walrras) đều tin tưởng vào khả năng tự điều tiết của thị trường khi xảy ra khủng hoảng kinh tế.

Trường phái *"Chủ nghĩa tự do mới"* (với một số nhà kinh tế học tiêu biểu: Milton Friedman, W. Euskens, W.Ropke, Ar Mack,…) đã kết hợp tư tưởng kinh tế của trường phái tự do cũ với một số quan điểm của học thuyết Keynes về vai trò can thiệp của nhà nước. Tư tưởng kinh tế cơ bản của trường phái này là cơ chế thị trường có sự điều tiết của nhà nước ở một mức độ nhất định.

∗ *Quan điểm đề cao vai trò của nhà nước:*

Những thất bại của những chính sách giải quyết Đại suy thoái (1929-1933) của Chính phủ dựa trên nguyên tắc *"bàn tay vô hình"* đã dẫn đến sự thay thế tư tưởng kinh tế của trường phái *"cổ điển"* bằng một trường phái kinh tế mới. Năm 1936, John Maynard Keynes xuất bản tác phẩm: *"Lý thuyết tổng quát về việc làm, lãi suất và tiền tệ"*. Lý thuyết của ông đề cập đến hai vấn đề chính là lý thuyết chung về việc làm và vai trò của nhà nước trong việc điều tiết nền kinh tế, đặc biệt là khi khủng hoảng kinh tế xảy ra.

Từ việc phê phán những hạn chế của thị trường, Keynes khẳng định muốn thoát khỏi khủng hoảng, thất nghiệp và suy thoái, nhà nước phải trực tiếp can thiệp vào nền kinh tế thông qua các chính sách: chính sách đầu tư; chính sách tín dụng, tiền tệ, thuế khóa và chính sách kích thích tiêu dùng.

2.2. Cơ sở thực tiễn

2.2.1. Vai trò của Chính phủ Mỹ trong nền kinh tế

Trong sự đa dạng và phức tạp của hệ thống chính trị nước Mỹ, vấn đề trực tiếp điều hành, quản lý và giải quyết mọi vấn đề của nền kinh tế thuộc về vai trò của Chính phủ. Là một nước tư bản điển hình, xét về tổng thể, nền kinh tế Mỹ luôn được vận hành theo nguyên tắc đề cao vai trò *"thị trường"*. Tuy nhiên, nhìn lại lịch sử phát triển của nước Mỹ trong thế kỷ XX, nguyên tắc *"thị trường tự do"* không phải luôn duy trì một cách cứng nhắc. Chính phủ Mỹ đã rất linh hoạt trong việc điều hành và điều chỉnh nguyên tắc vận hành kinh tế cũng như vai trò điều tiết kinh tế của Chính phủ tuỳ vào đòi hỏi của tình hình

thực tế.

Những thay đổi lớn nhất trong vai trò của Chính phủ xuất hiện từ thời Chính sách mới. Cuộc Đại suy thoái (1929-1933) đã khiến người Mỹ nghi ngờ về khả năng *"thị trường tự do"* tự giải quyết nhiều vấn đề của nền kinh tế. Trong Chính sách mới, Tổng thống Roosevelt đã đưa ra hàng loạt cải cách dẫn đến sự gia tăng đáng kể vai trò của Chính phủ trong điều tiết kinh tế.

Những năm 70 của thế kỷ XX, nước Mỹ rơi vào cuộc lạm phát kinh tế kéo dài, Chính phủ Mỹ đã từng bước nới lỏng các chính sách điều tiết thị trường. Song không phải là sự lặp lại của *"thị trường tự do"* như trước năm 1929, mà là việc thực hiện một chính mới với tên gọi *"chủ nghĩa tự do mới"*. Mặc dù sức mạnh của thị trường đã được tăng cường đáng kể nhưng Chính phủ luôn giữ vai trò quan trọng trong điều tiết kinh tế vĩ mô, đồng thời là lực lượng chủ đạo trong việc giải quyết những hạn chế của thị trường. Bên cạnh đó, nhằm điều tiết các mối quan hệ xã hội và hướng đến mục đích phát triển kinh tế, Chính phủ cũng chú ý nhiều hơn đến vấn đề an sinh xã hội.

2.2.2. Những kinh nghiệm của Chính phủ Mỹ trong việc giải quyết Đại suy thoái 1929-1933

Cuộc Đại suy thoái được đánh dấu bùng nổ bằng sự kiện *"ngày thứ năm đen tối"*, ngày 24 tháng 10 năm 1929, khi các cổ phiếu trên thị trường chứng khoán bị sụt giảm nghiêm trọng. Từ thị trường chứng khoán, khủng hoảng đã ảnh hưởng đến hầu hết các lĩnh vực của nền kinh tế Mỹ, gây cho nền kinh tế và xã hội những thiệt hại nặng nề. Nhằm ứng phó với Đại suy thoái, Chính phủ Mỹ đã thực hiện Chính sách mới (New Deal), từ đó tạo ra những chương trình can thiệp mạnh mẽ vào nền kinh tế cũng như xã hội Mỹ đưa nước Mỹ từng bước thoát khỏi cuộc Đại suy thoái. Việc thành công trong việc đưa nước Mỹ thoát khỏi khủng hoảng, phục hồi kinh tế đã đem đến hai bài học kinh nghiệm quan trọng:

2.2.2.1. Sự nhận thức đúng đắn và can thiệp kịp thời của Chính phủ đóng vai trò then chốt trong việc kiềm chế và giải quyết khủng hoảng.

2.2.2.2. Chính sách khôi phục kinh tế phải song hành cùng với các biện pháp ổn định xã hội

2.2.3. Cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế (2008-2009)

2.2.3.1. Bối cảnh nước Mỹ khi xảy ra khủng hoảng tài chính - kinh tế

Cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế xảy ra vào thời điểm cuối nhiệm kỳ của Tổng thống thứ 43 George H. Bush, thuộc Đảng Cộng hòa. Thời điểm mà nước Mỹ đang có nhiều biến động lớn về chính trị, kinh tế và xã hội.

Về chính trị: Trong khi thời điểm cuộc bầu cử tổng thống 2008 đang cận kề, hệ thống chính trị nước Mỹ có sự chia rẽ bất đồng đặc việt là vấn đề đóng quân tại Afghanistan và Iraq. Đây chính là một thách thức lớn đối với Đảng Cộng hoà.

Về kinh tế: nền kinh tế Mỹ đến thời điểm cuối nhiệm kỳ Tổng thống Bush là sự suy giảm về tăng trưởng và gánh nặng thâm hụt ngân sách đang ngày càng gia tăng.

Về xã hội: tỷ lệ thất nghiệp có chiều hướng tăng lên. Khoảng cách giàu nghèo, sự bất

bình đẳng xã hội tiếp tục khoét sâu hơn nữa.

2.2.3.2. Diễn biến khủng hoảng tài chính - kinh tế (2008-2009)

Sự kiện Tập đoàn Lehman Brother - ngân hàng đầu tư lớn thứ 4 nước Mỹ đệ đơn xin phá sản vào ngày 15 tháng 9 năm 2008 được xem là mốc đánh dấu chính thức bắt đầu cho cuộc khủng hoảng.

** Trên lĩnh vực tài chính ngân hàng:*

Cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế được biểu hiện bởi sự kiện hàng loạt các tập đoàn tài chính và ngân hàng lớn nhất nước Mỹ phá sản hoặc đứng trước nguy cơ sụp đổ: Tháng 3 năm 2007, ngân hàng Bear Stearns đứng trước nguy cơ phá sản; ngày 7 tháng 9 năm 2008, cơ quan Tài chính nhà đất Liên bang đã đặt hai tập đoàn Fannie Mae và Freddie Mac dưới sự quản lý của cơ quan này. Tiếp đó, ngày 15 tháng 9, Ngân hàng Mỹ - Bank of America (BOA) tuyên bố mua lại Merrill Lynch. Kết quả kinh doanh của AIG liên tục thua lỗ, giá trị cổ phiếu giảm 91%. Ngày 26 tháng 9, Wachopia (WB) tuyên bố nguy cơ phá sản. Hệ thống tài chính Mỹ tiếp tục bị đẩy lên mức nguy hiểm khi Citigroup (Citi) - một trong những ngân hàng lớn nhất của nước Mỹ đứng trước nguy cơ phá sản, giá trị cổ phiếu của Citygroup đã giảm 87%. Với vai trò huyết mạch của nền kinh tế, khi lĩnh vực tài chính - ngân hàng xảy ra khủng hoảng, tất cả các lĩnh vực khác của nền kinh tế cũng chịu ảnh hưởng nghiêm trọng. Trong đó, lĩnh vực chịu ảnh hưởng nặng nề nhất là ngành công nghiệp ô tô.

** Trong ngành công nghiệp ô tô*

Ngành công nghiệp ô tô được xem là ngành kinh tế trọng điểm của nước Mỹ. Tháng 11 năm 2008, ba hãng sản xuất ô tô lớn nhất nước Mỹ là General Motors (GM), Ford và Chrysler nộp đơn lên Quốc hội Mỹ đề nghị được hỗ trợ.

Từ việc "bong bóng" trên thị trường bất động sản bị vỡ đã dẫn tới hiệu ứng "đôminô" trên hệ thống tài chính Mỹ. Nhiều các tập đoàn, công ty tài chính bị phá sản hoặc buộc phải sáp nhập, trở thành cuộc khủng hoảng trên thị trường tài chính. Từ khủng hoảng trên thị trường tài chính, ngành công nghiệp ô tô cũng đứng bên bờ vực phá sản. Khi thị trường tín dụng gần như "đóng băng" và nhu cầu tiêu dùng trên thị trường giảm sút, các ngành sản xuất hoạt hoạt động cầm chừng, thị trường hàng hoá chịu tác động nghiêm trọng. Từ khủng hoảng bất động sản đã dẫn đến cuộc khủng hoảng tài chính và trở thành cuộc khủng hoảng trên toàn bộ nền kinh tế.

2.2.3.2. Những hậu quả ban đầu của cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế (2008-2009)

** Kinh tế:*

Được xem là cuộc khủng hoảng lớn nhất đối với nước Mỹ để từ sau Chiến tranh thế giới thứ II, khủng hoảng tài chính kinh tế cũng là cuộc khủng hoảng kéo dài với quy mô và mức độ thiệt hại nghiêm trọng. Trong đó, mức giảm mạnh nhất diễn ra trên thị trường bất động sản, thị trường chứng khoán và thị trường ô tô.

** Xã hội:*

Những biểu hiện đầu tiên và rõ rệt nhất hậu quả của khủng hoảng tài chính kinh tế

đã tác động đến xã hội là: tỷ lệ thất nghiệp lên cao, thu nhập giảm sút, các lĩnh vực y tế và giáo dục gặp khó khăn.

Khủng hoảng kinh tế đưa tới bất ổn xã hội mà biểu hiện rõ nhất ở Mỹ trong thời gian đó là sự gia tăng các cuộc biểu tình. Trong đó, tiêu biểu là phong trào Occupy với khẩu hiệu *"Chúng tôi là 99%"* (We are the 99%).

Tiểu kết

Khủng hoảng kinh tế là một sự hiện hữu tất yếu trong nền kinh tế tư bản nói riêng và nền kinh tế thị trường nói chung. Khủng hoảng bắt nguồn từ những mâu thuẫn và hạn chế trên thị trường.

Trong bối cảnh đầy thách thức và biến động, cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế đã xuất hiện. Sự kiện những tập đoàn tài chính và ngân hàng lớn nhất nước Mỹ liên tục thua lỗ, đứng trước nguy cơ phá sản và sụp đổ là những biểu hiện rõ rệt nhất của cuộc khủng hoảng. Từ khủng hoảng trên thị trường tài chính đã tác động đến các lĩnh vực khác và trở thành cuộc khủng hoảng trên toàn nền kinh tế. Cuộc khủng hoảng đã gây những thiệt hại nghiêm trọng đối với nền kinh tế và xã hội nước Mỹ.

Chương 3
TIẾN TRÌNH GIẢI QUYẾT KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH KINH TẾ CỦA CHÍNH PHỦ MỸ (2008 - 2014)

3.1. Kiểm soát khủng hoảng tài chính - kinh tế của Chính phủ Mỹ (2008-2009)

3.1.1. Các biện pháp ứng phó ban đầu của Chính phủ Mỹ

Bong bóng bất động sản bị vỡ đã châm ngòi cho cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế có quy mô lớn ở nước Mỹ, gây nhiều thiệt hại nghiêm trọng đối với nền kinh tế và lĩnh vực xã hội. Ngay khi cuộc khủng hoảng xuất hiện, Chính phủ đã đưa ra các biện pháp ứng phó tức thời. Trong đó, ba đối tượng mà Chính phủ Mỹ hướng đến là: các tập đoàn tài chính, người dân và thị trường nhà đất.

**Đối với các tập đoàn tài chính:* với quy mô và ảnh hưởng quá lớn trên thị trường, việc sụp đổ sẽ gây ra "hiệu ứng đômino" cho toàn bộ nền kinh tế vốn đã hết sức căng thẳng sau cuộc khủng hoảng bất động sản. Việc cân nhắc *giữa "rủi ro đạo đức"* và sự *"sụp đổ tài chính"* đã buộc Chính phủ Mỹ phải hành động để giải cứu các tập đoàn tài chính, đây được xem như những giải pháp tức thời ban đầu của Chính phủ Mỹ. Trong đó, hai biện pháp chủ yếu mà Chính phủ Mỹ sử dụng đó là dàn xếp cho việc mua bán sáp nhập và trực tiếp hỗ trợ về tài chính cho các tập đoàn.

**Đối với người dân Mỹ:* chính sách và biện pháp tức thời mà Chính phủ Mỹ thực hiện nhằm kiểm soát khủng hoảng chính là hỗ trợ trực tiếp, gia tăng thu nhập qua đó thúc đẩy tiêu dùng cho người Mỹ. Ngày 13 tháng 2 năm 2008, Chính phủ Mỹ thông qua đạo luật "*Thúc đẩy kinh tế*" Nội dung cơ bản của chương trình là hoàn thuế cho các cá nhân và hộ gia đình.

** Đối với thị trường nhà đất:* Bất động sản là khởi nguồn của cuộc khủng hoảng tài

chính kinh tế. Nhằm ngăn chặn tình trạng nhà đất bị tịch biên và khởi động lại thị trường động sản, ngày 30 tháng 7 năm 2008, Tổng thống đã ký quyết định và ban hành đạo luật *"Phục hồi nhà đất và kinh tế"*. Đạo luật đã đưa ra các biện pháp hỗ trợ thị trường nhà đất.

3.1.2. Bước phân tích nguyên nhân khủng hoảng của Chính phủ Mỹ

Đồng thời với việc tiến hành các biện pháp ứng phó tức thời, Chính phủ Mỹ đã điều tra, phân tích và lý giải những nguyên nhân dẫn đến khủng hoảng. Theo *Đạo luật Cạnh tranh và phục hồi*, Chính phủ đã thành lập *Ủy ban Điều tra về khủng hoảng kinh tế*. Ủy ban đã tiến hành tập hợp các nguồn tư liệu khác nhau: các cuộc điều trần tại Quốc hội, các bản báo cáo của FED, các báo cáo của Bộ Tài chính đến những bài báo và tiến hành các cuộc phỏng vấn trực tiếp. Trên cơ sở đó, FCIC đã chỉ ra các nguyên nhân cơ bản đưa tới các cuộc khủng hoảng, đó là

3.1.2.1. Do tình trạng vay mượn, đầu tư mạo hiểm và gian lận trên thị trường tài chính

3.1.2.2. Do những hạn chế trong chính sách tiền tệ của Cục Dự trữ Liên bang

3.1.2.3. Do những hạn chế trong chính sách vĩ mô của Chính phủ Mỹ

3.1.3. Các chính sách và biện pháp kiểm soát khủng hoảng của Chính phủ Mỹ

Việc ứng phó với một cuộc khủng hoảng quy mô lớn, gây thiệt hại nặng nề đòi hỏi Chính phủ Mỹ phải sử dụng và phối hợp đồng bộ ba chính sách, biện pháp chủ yếu là: kích cầu kinh tế, tăng cường giám sát hệ thống tài chính và giải quyết các vấn đề xã hội.

3.1.3.1. Kích cầu kinh tế

Chính phủ Mỹ đã triển khai hai chương trình có quy mô lớn là: Chương trình giải cứu tài sản xấu và Chương trình kích cầu thông qua đạo luật Phục hồi.

* *Chương trình giải cứu tài sản xấu (the Troubled Asset Relief Program - TARP*)

Ngày 3 tháng 10 năm 2008, đạo luật *Ổn định kinh tế khẩn cấp* (hay còn gọi là Luật 110-343) đã được Chính phủ Mỹ thông qua. Dựa trên cơ sở đạo luật, Chính phủ Mỹ đã thực hiện chương trình *Giải cứu tài sản xấu* (the Troubled Asset Relief Program - TARP), đây là chương trình kích cầu lớn nhất dưới thời Tổng thống Bush nhằm ứng phó với cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế. Chương trình của TARP đã được triển khai trên năm nhóm chương trình hỗ trợ và đầu tư: đầu tư ngân hàng, đầu tư công nghiệp ô tô, đầu tư tập đoàn AIG, hỗ trợ thị trường bất động sản và hỗ trợ thị trường tín dụng

Một là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình đầu tư ngân hàng: với tổng số tiền đầu tư là 250 tỷ USD, chương trình đầu tư vào hệ thống ngân hàng được xem là chương trình đầu tư có quy mô lớn nhất. Mục đích chủ yếu là hỗ trợ trực tiếp, ổn định hệ thống ngân hàng qua đó khởi động lại các dòng tín dụng cho các doanh nghiệp và người tiêu dùng.

*Hai là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình đầu tư công nghiệp ô tô: t*háng 12 năm 2008, chương trình hỗ trợ tài chính cho ngành công nghiệp ô tô chính thức được triển khai với tổng số tiền là 80 tỷ USD. Nội dung chủ yếu là hỗ trợ tài chính cho ba tập đoàn sản xuất ô tô lớn nhất nước Mỹ là GM, Ford và Chrysler.

*Ba là,Chính phủ Mỹ thực hiện chương trình đầu tư tập đoàn AIG: t*rong lúc thị trường tài chính vẫn còn mong manh và chưa hồi phục, thị trường chứng khoán lại dễ dao động,

sự sụp đổ của một tập đoàn tài chính hàng đầu nước Mỹ có thể khiến những nỗ lực giải cứu hệ thống ngân hàng đổ vỡ. Vì thế, Chính phủ Mỹ đã tiếp tục phải mở rộng các khoản hỗ trợ AIG với số tiền là 70 tỷ USD.

Bốn là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình hỗ trợ thị trường bất động sản: tháng 2 năm 2009, Chính phủ Mỹ đưa ra chương trình *Nhà ở giá cả phù hợp* với số tiền là 45,6 tỷ USD. MHA đã tái cấp vốn, cung cấp sự hỗ trợ cho người Mỹ có cơ hội giữ lại căn nhà của mình.

Năm là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình hỗ trợ thị trường Tín dụng: nhằm khởi động lại các dòng tín dụng phục vụ nhu cầu tiêu dùng và đầu tư, Chính phủ Mỹ đã đưa ra chương trình Thị trường Tín dụng. Trong giai đoạn đầu, Chính phủ Mỹ thực hiện hai chương trình: Chương trình Đầu tư Công - Tư và chương trình vay ngắn hạn có tài sản đảm bảo.

** Chương trình kích cầu thông qua Đạo luật Phục hồi (ARRA)*

Để bổ sung cho TARP, hỗ trợ doanh nghiệp, tạo việc làm, khuyến khích tiêu dùng, Chính phủ Mỹ đã đề xuất *Đạo luật Tái đầu tư và Phục hồi nước Mỹ* (The American Recovery and Reinvestment Act - ARRA). Đạo luật là chương trình kích cầu kinh tế lớn nhất của Chính phủ nhằm ứng phó với khủng hoảng tài chính - kinh tế.

Theo dự kiến ban đầu, chi phí của gói kích thích kinh tế là 787 tỷ USD tương đương 4% GDP nước Mỹ. Trong đó, 25% sẽ dành cho cắt giảm thuế cá nhân, 4% dành cho cắt giảm thuế doanh nghiệp, 37% sẽ dành cho các chương trình đầu tư công, 19% sẽ dành cho việc hỗ trợ các bang, và 15% sẽ dành cho hỗ trợ trực tiếp cho các cá nhân. Như vậy, hai biện pháp chủ đạp mà Chính phủ Mỹ triển khai là: cắt giảm thuế và đầu tư công.

Một là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình ưu đãi về thuế: chương trình ưu đãi về thuế thực hiện trong vòng 10 năm, trong đó, 80% dành cho những ưu đãi cá nhân và 20% là dành cho các doanh nghiệp.

*Hai là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình đầu tư công:*việc gia tăng đầu tư công của Chính phủ sẽ góp phần tạo thêm việc làm, gia tăng thu nhập qua đó khuyến khích tiêu dùng, qua đó thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Các chương trình đầu tư cụ thể của Chính phủ Mỹ là: đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng, năng lượng, môi trường và nghiên cứu khoa học.

** Chính sách tiền tệ của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ*

Ngay khi những dấu hiệu khủng hoảng xuất hiện, FED đã liên tục hạ lãi suất. Đến tháng 12, lãi suất đã ở mức thấp nhất trong lịch sử là 0% - 0,25% (mức lãi suất thấp kỷ lục này được duy trì đến tháng 12 năm 2015). Bên cạnh đó, FED đã thực hiện mua chứng khoán dài hạn, đặc biệt là chứng khoán Kho bạc, chứng khoán thế chấp. Thực chất, việc làm này của FED chưa từng có tiền lệ. Việc liên tục mua chứng khoán nhằm "cung" một lượng tiền lớn ra thị trường được gọi là *"Nới lỏng Định lượng"* (Quantitative easing - QE). Gói QE 1 được triển khai bắt đầu từ ngày 25 tháng 11 năm 2008, với việc FED bắt đầu mua 500 tỷ USD chứng khoán thế chấp và 100 tỷ các loại nợ trái phiếu doanh nghiệ. Đến ngày 18 tháng 3 năm 2009, FED tuyên bố mở rộng thêm gói QE1 bằng việc mua

thêm 100 tỷ trái phiếu doanh nghiệp, 750 tỷ chứng khoán thế chấp và 300 tỷ chứng khoán kho bạc.

3.1.3.2. Tăng cường giám sát hệ thống tài chính

Với mục tiêu cơ bản là tăng cường giám sát các chủ thể và các hoạt động trên tài chính, ngày 20 tháng 5 năm 2009, Tổng thống Obama đã ký quyết định ban hành *Đạo luật Thực thi và phục hồi.* Chính phủ Mỹ đã tăng cường các quy định về kiểm soát hệ thống tài chính, đồng thời cung cấp cho chính phủ liên bang nhiều công cụ để điều tra và truy tố những hành vi gian lận.

3.1.3.3. Giải quyết các vấn đề xã hội

Chính phủ Mỹ buộc phải ban hành các chính sách và biện pháp trực tiếp tạo việc làm, cải thiện thu nhập cho người lao động. Bên cạnh đó, ARRA còn đưa ra các chương trình hỗ trợ về giáo dục và y tế.

∗*Trợ cấp xã hội:*

Với quy mô và mức độ tác động của cuộc khủng hoảng đối với xã hội, do đó, nhằm nhanh chóng kiểm soát cuộc khủng hoảng, Chính phủ Mỹ đã triển khai các chính sách và biện pháp trợ cấp xã hội cho các cá nhân chịu ảnh hưởng khủng hoảng theo hai mức: hỗ trợ trực tiếp và hỗ trợ gián tiếp thông qua chính quyền các bang.

Một là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình hỗ trợ trực tiếp: nhằm tạo ra sự hỗ trợ toàn diện và nhanh chóng, Chính phủ đã hỗ trợ trực tiếp cho các cá nhân qua 5 chương trình cụ thể: hỗ trợ dinh dưỡng, trợ cấp y tế, trợ cấp Pell, trợ cấp an sinh và bảo hiểm xã hội. Ngay khi được triển khai, số tiền hỗ trợ đã nhanh chóng chuyển về cho các cá nhân. Đồng thời, các chính sách hỗ trợ trực tiếp còn có vai trò quan trọng là đảm bảo an sinh xã hội tối thiểu cho người dân Mỹ, qua đó giúp ổn định xã hội.

Hai là, Chính phủ Mỹ thực hiện các chương trình hỗ trợ gián tiếp qua các bang: Là một quốc gia liên bang, với các bang vừa độc lập lại vừa phụ thuộc vào chính quyền liên bang. Do đó, mỗi bang tuỳ theo điều kiện tài chính, hoàn cảnh thực tiễn và những quy định đặc thù sẽ có những chính sách và biện pháp giải quyết riêng. Tính đa dạng trong thống nhất của nền kinh tế nói riêng và nước Mỹ nói chung đã khiến Chính phủ Mỹ đưa ra các chính sách hỗ trợ triển khai qua các bang nhằm đẩy nhanh việc kiểm soát cuộc khủng hoảng. Trên thực tế, Chính phủ hỗ trợ các bang và địa phương thông qua 5 chương trình: đào tạo dạy nghề, trợ cấp TANF, chăm sóc và phát triển trẻ em, Head start và Early Head Start và dịch vụ công cộng.

∗ *Trên lĩnh vực giáo dục:*

ARRA sẽ cung cấp hơn 100 tỷ USD cho ngân sách giáo dục trong đó bao gồm các khoản tín dụng, hỗ trợ học phí đại học và chương trình hiện đại hóa hệ thống trường học. Các chương trình hỗ trợ về giáo dục chủ yếu được triển khai gián tiếp thông qua Quỹ ổn định ngân sách Liên bang và hỗ trợ trực tiếp tới các bang.

Một là, hỗ trợ gián tiếp thông qua Quỹ Ổn định ngân sách Liên bang (the State Fiscal Stabilization Fund - SFSF): Trên thực tế, ngân sách Liên bang chỉ đóng góp 9% cho giáo

dục, còn lại 91% thuộc về trách nhiệm của các tiểu bang. Cuộc khủng hoảng đã tác động nghiêm trọng đến quỹ giáo dục. Do đó, để tăng cường sự hỗ trợ về tài chính, giúp duy trì sự ổn định của hoạt động của hệ thống giáo dục, quỹ *Ổn định ngân sách Liên bang* (the State Fiscal Stabilization Fund - SFSF) được thành lập theo khuôn khổ của đạo luật ARRA với khoản ngân sách 53,6 tỷ USD.

Hai là, hỗ trợ trực tiếp: nhằm duy trì ổn định và nâng cao chất lượng giáo dục, Chính phủ Mỹ hỗ trợ trực tiếp thông qua hai chương trình cơ bản: bình ổn giáo dục Liên bang và hỗ trợ các giáo dục đặc biệt. Nội dung chủ yếu của các chương trình này là Chính phủ tăng cường hỗ trợ về tài chính giúp đảm bảo chất lượng và giữ lại việc làm trong ngành giáo dục.

∗Trên lĩnh vực y tế

Nằm trong khuôn khổ của ARRA, Chính phủ đã thực hiện Đạo luật HITECH (The Health Information Technology for Economic and Clinical Health Act). Dựa trên cơ sở đạo luật, Bộ Y tế và Dịch vụ nhân sinh chi 25,9 tỷ USD cho việc áp dụng công nghệ thông tin trong y tế nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe. Đồng thời, HITECH cũng thiết lập chương trình chăm sóc sức khỏe điện tử cho hai chương trình bảo hiểm y tế Medicare và Medicaid để làm căn cứ thanh toán cho các chuyên gia, bệnh viện.

3.1.4. Kết quả của việc kiểm soát khủng hoảng tài chính kinh tế

3.1.4.1. Thành tựu

Với các chương trình đầu tư quy mô lớn, phối hợp chặt chẽ giữa chính sách kinh tế và chính sách xã hội, cuộc khủng hoảng kinh tế đã bước đầu được kiểm soát. Sự chuyển biến tích cực được thể hiện trên: chỉ số tăng trưởng kinh tế, thị trường nhà đất, thị trường bất động sản, thị trường lao động việc làm và sự ổn định của xã hội.

** Trên lĩnh vực kinh tế :* dưới tác động của những chính sách kích cầu kinh tế lớn, đến cuối năm 2009, với những chuyển biến tích cực trên thị trường chứng khoán, thị trường bất động sản và chỉ số GDP đã cho thấy Chính phủ Mỹ đã cơ bản kiểm soát được cuộc khủng hoảng trên lĩnh vực kinh tế. Nguy cơ đổ vỡ của hệ thống tài chính, sự lao dốc của giá nhà cũng như giá chứng khoán đã không còn, đây là tiền đề cần thiết để Chính phủ Mỹ giải quyết hoàn toàn những hậu quả cuộc khủng hoảng.

** Trên lĩnh vực xã hội:* chương trình ARRA đã duy trì hệ thống an sinh xã hội và bước đầu cải thiện mức sống của người dân. Các chính sách và biện pháp hỗ trợ giáo dục tạo nền tảng cho sự phát triển lâu dài của nước Mỹ. Bên cạnh đó, những chính sách cải thiện cơ sở hạ tầng, nghiên cứu khoa học và đầu tư chăm sóc y tế không chỉ giúp hỗ trợ việc làm cho người lao động mà còn tạo cơ hội cho nhiều đối tượng được tham gia các chương trình phúc lợi xã hội rộng lớn hơn.

3.1.4.2. Những hạn chế

Các nhà kinh tế học định nghĩa khủng hoảng kinh tế là khi có tăng trưởng tiêu cực hai hay trong nhiều quý, vì vậy, khi tăng trưởng GDP được cải thiện, xét về lý thuyết nền kinh tế đã thoát khỏi khủng hoảng. Tuy nhiên, thực tế chỉ số GDP lại không bao gồm các yếu tố như lao động, việc làm, mức sống, môi trường, do vậy, chỉ số này không thể đánh

giá đầy đủ các vấn đề kinh tế.

Trong khi đó, nhân tố cơ bản quyết định đến tiêu dùng chính là tăng thu nhập và sự lạc quan vào tương lai của người lao động, điều này lại phụ thuộc vào vấn đề việc làm. Nhưng, theo số liệu công bố về tỷ lệ thất nghiệp lên đến 10% vào cuối năm 2009, mặc dù đã là con số quá cao nhưng nó vẫn chưa phản ánh đầy đủ. Bởi vì, tỷ lệ thất nghiệp chính thức không bao gồm những người rời bỏ lực lượng lao động, không muốn đi tìm việc làm và rất nhiều người chấp nhận làm việc bán thời gian.

Khi hai yếu tố quyết định đến tiêu dùng là niềm tin và thu nhập đều không có nhiều cải thiện, tình trạng dư thừa trong năng lực sản xuất với các doanh nghiệp, chứng tỏ nền kinh tế đang hoạt động dưới tiềm năng của nó. Vì thế, tuy thống kê GDP được cải thiện, nền kinh tế đã thoát khỏi vực thẳm, nhưng không thể đánh giá rằng nền kinh tế Mỹ đã thoát khỏi khủng hoảng. Trong khi đó, các khoản nợ tăng cao khiến cho các chương trình của kích cầu kinh tế của Chính phủ Mỹ còn đối mặt với nhiều thách thức.

3.2. Giải quyết hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế của Chính phủ Mỹ (2009-2014)

3.2.1. Các chính sách và biện pháp của Chính phủ Mỹ

Trên cơ sở các chính sách và biện pháp đã triển khai, Chính phủ Mỹ đã bổ sung và điều chỉnh nhằm giải quyết những hậu quả khủng hoảng, phát triển kinh tế và giải quyết các vấn đề vẫn tồn tại trong hệ thống an sinh xã hội. Để có thể phục hồi và phát triển kinh tế, Chính phủ Mỹ đã thực hiện các chính sách và biện pháp nhằm thay thế các "bong bóng" tiêu dùng được tài trợ từ các khoản vay thúc đẩy nhu cầu thực tế. Đồng thời, trên cơ sở của việc tăng cường giám sát, Chính phủ Mỹ đã tiến hành cải cách hệ thống tài chính nhằm tránh lặp lại những sai lầm dẫn đến sự đổ vỡ tương lai.

3.2.1.1. Kích cầu kinh tế

** Sự điều chỉnh trong Chương trình giải cứu tài sản xấu (TARP)*

Chương trình *Giải cứu tài sản xấu* được Chính phủ Mỹ ban hành dưới thời Tổng thống Bush, với quy mô đầu tư ban đầu là 700 tỷ USD. Tuy nhiên, khi Chính phủ Mỹ thông qua đạo luật *Dodd - Frank* (năm 2010), số tiền giảm xuống còn 475 tỷ USD. Trên cơ sở những chương trình đã được triển khai trong giai đoạn 2008 - 2009, từ năm 2010, Chính phủ Mỹ đã bổ sung và điều chỉnh một số chương trình trong khuôn khổ của TARP.

Một là, Chính phủ Mỹ điều chỉnh các chương trình đầu tư ngân hàng: là chương trình được Chính phủ Mỹ ưu tiên với số vốn đầu tư lớn nhất. Chương trình này đã được triển khai trên bốn chương trình cụ thể. Về cơ bản, các chương trình này đã được Chính phủ Mỹ đầu tư và cấp vốn trong giai đoạn trước, từ năm 2010 đồng thời với việc cắt giảm vốn đầu tư, Chính phủ Mỹ đẩy mạnh việc thu hồi lại vốn và lãi. Bên cạnh đó, nhằm hỗ trợ cho các ngân hàng cộng đồng, tháng 2 năm 2010, Chính phủ Mỹ đã bổ sung thêm chương trình *Sáng kiến tài chính phát triển cộng đồng* (Community Development Capital Initiative – CDCI).

Hai là, Chính phủ Mỹ điều chỉnh các chương trình đầu tư công nghiệp ô tô: sau khi

hoàn tất quá trình đầu tư, từ cuối năm 2012 đến cuối năm 2014, thông qua quá trình thu hồi nợ gốc, bán cổ phiếu, Chính phủ Mỹ đã từng bước thoái vốn khỏi các tập đoàn sản xuất ô tô.

Ba là, Chính phủ Mỹ điều chỉnh chương trình đầu tư tập đoàn AIG: kể từ khi nhận được khoản đầu tư từ kho bạc và ngân hàng Liên bang chi nhánh New York, AIG đã tiến hành tái cơ cấu. Quy mô của tập đoàn đã giảm đi một nửa, chỉ tập trung vào lĩnh vực cốt lõi là bảo hiểm. Từ cuối năm 2011, Chính phủ Mỹ từng bước thu hồi lại vốn và lãi từ chương trình đầu tư vào AIG

Bốn là, Chính phủ Mỹ tăng cường các chương trình hỗ trợ thị trường bất động sản:

Từ năm 2010, các chương trình hỗ trợ thị trường nhà đất đã được bổ sung và điều chỉnh. Chương trình MHA đã được mở rộng đối tượng và kéo dài thời gian cho vay, chương trình *Quỹ hỗ trợ nhà đất* đã được Chính phủ Mỹ bổ sung thêm.

Năm là, Chính phủ Mỹ tăng cường các chương trình hỗ trợ trường tín dụng: nhằm đẩy mạnh việc hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ, Chính phủ Mỹ đã mở rộng thêm chương trình *Chương trình Quản trị doanh nghiệp nhỏ*.

** Sự mở rộng chương trình trong Đạo luật Phục hồi (ARRA):*

Quy mô của chương trình: tại thời điểm thông qua, CBO ước tính chương trình kích cầu của ARRA sẽ có tổng giá trị là 787 tỷ USD (mặc dù ước tính này đã bao gồm mức độ lạm phát). Tuy nhiên, trong quá trình triển khai, chi phí của ARRA liên tục được điều chỉnh qua các năm. Đến năm 2014 chi phí của ARRA đã lên đến 832 tỷ USD

Nội dung của chương trình: phân phối khá đồng đều giữa các chương trình: cắt giảm thuế, mở rộng các chương trình Medicaid, trợ cấp thất nghiệp và chi tiêu khác như: đầu tư vào cơ sở hạ tầng, giáo dục, đào tạo nghề, năng lượng, và công nghệ thông tin. Ngay khi có hiệu lực, các chương trình của ARRA đã nhanh chóng được triển khai, đến ngày 30 tháng 9 năm 2013, Chính phủ Liên bang đã giải ngân 805 tỷ USD.

∗ *Chính sách tiền tệ của Cục Dự trữ Liên bang*

Nhằm gia tăng nguồn cung tiền, khuyến khích tiêu dùng, FED tiếp tục duy trì mức lãi suất thấp và thực hiện các gói QE.

"Gói nới lỏng định lượng" lần thứ 2 (Quantitative easing – QE2): từ tháng 11 năm 2010 đến tháng 6 năm 2011, FED thực hiện chương trình QE2. FED chi 600 tỷ USD (tương đương 75 tỷ USD/tháng). QE2 đã tập trung vào mua trái phiếu kho bạc nhằm tăng nguồn cung tiền qua đó thúc đẩy chi tiêu góp phần tăng trưởng kinh tế.

Chương trình "Mở rộng kỳ hạn" (Maturity Extension Program - Operation Twist)*:* FED sẽ bán 667 tỷ USD trái phiếu kho bạc ngắn hạn để mua trái phiếu kho bạc dài hạn, qua đó kéo dài thời gian đáo hạn trung bình của trái phiếu kho bạc mà FED đã nắm giữ.

"Gói nới lỏng Định lượng" lần thứ 3 (Quantitative Easing 3 – QE3): FED đã quyết định tiếp tục thực hiện gói QE3. Nội dung chủ yếu của gói QE3 là FED sẽ chi 40 tỷ USD/tháng để mua chứng khoán thế chấp (MBS) và tăng số tiền mua trái phiếu Kho bạc hàng tháng là 85 tỷ USD

3.2.1.2. Cải cách hệ thống tài chính

Ngày 21 tháng 7 năm 2010, Chính phủ Mỹ đã thông qua đạo luật *Dodd-Frank cải cách phố Wall và bảo vệ người tiêu dùng* (Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act) - thường được gọi là đạo luật Dodd - Frank. Việc cải cách đã tăng cường các quy định đối với hệ thống tài chính và người tiêu dùng.

3.2.1.3. Giải quyết các vấn đề xã hội

Đồng thời vời việc tiếp bổ sung và điều chỉnh các chính sách và biện pháp kích cầu kinh tế, Chính phủ Mỹ tăng cường các chính sách trên lĩnh vực xã hội nhằm giải quyết những hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế. Từ năm 2010, trên cơ sở những chính sách đã thực hiện, Chính phủ Mỹ đã bổ sung các chương trình mới nhằm hỗ trợ cho ARRA. Chính sách xã hội tiếp tục được thể hiện ba lĩnh vực: lao động việc làm, y tế và giáo dục.

∗ *Lao động và việc làm:*

Một là, Chính phủ Mỹ thực hiện các đạo luật bổ sung cho ARRA: với quan điểm, việc cắt giảm thuế sẽ giảm áp lực, gia tăng nguồn tài chính qua đó giúp doanh nghiệp mở rộng sản xuất, thuê thêm nhân công. Vì vậy, Chính phủ đã tiếp thực hiện các chương trình cắt giảm thuế hỗ trợ việc làm.

Đạo luật Khuyến khích tuyển dụng tạo việc làm (The Hiring Incentives to Restore Employment Act - HIRE) được Tổng thống Obama phê chuẩn ngày 18 tháng 3 năm 2010 nhằm khuyến khích các doanh nghiệp thuê thêm người lao động.

Đạo luật Bồi thường thất nghiệp (The Unemployment Compensation Extension Act of 2010) được Chính phủ thông qua vào ngày 22 tháng 7 năm 2010. Đạo luật đã điều chỉnh thời gian nộp đơn trợ cấp thất nghiệp đến tháng 11 năm 2010 cho những người lao động chịu ảnh hưởng bởi cuộc khủng hoảng

Đạo luật Việc làm ở doanh nghiệp nhỏ (Small Business Jobs Act) được Chính phủ thông qua ngày ngày 27 tháng 9 năm 2010.

Đạo luật Giảm thuế và tạo việc làm cho tầng lớp trung lưu 2012 (Middle Class Tax Relief and Job Creation Act*)* được Chính phủ thông qua ngày 22 tháng 2 năm 2012. Mục tiêu chủ yếu của đạo luật là cắt giảm thuế cho tầng lớp trung lưu.

Hai là, Chính phủ Mỹ thực hiện đạo luật Việc làm cho người Mỹ: chính sách và biện pháp tạo việc làm của Chính phủ Mỹ trong giai đoạn này được thể tập trung trong đạo luật *Việc làm cho người Mỹ* (The American Jobs Act). Nội dung cơ bản của đạo luật là cắt giảm và ưu đãi thuế giúp các doanh nghiệp nhỏ mở rộng sản xuất nhằm tạo thêm việc làm.

∗ *Trên lĩnh vực giáo dục:*

Nội dung chủ yếu của các chương trình hỗ trợ của Chính phủ là: mở rộng cơ hội tiếp cận tín dụng của sinh viên, cung cấp các thông tin tốt hơn về các trường đại học, hỗ trợ quá trình nộp đơn và cải tiến hệ thống giáo dục cơ bản. Chính phủ Mỹ đã tăng hỗ trợ trong quỹ Pell lên mức tối đa. Tài trợ của quỹ đã tăng hơn 12 tỷ USD (tương đương 67%) từ năm 2008 đến năm 2014.

∗ *Trên lĩnh vực y tế:*

Ngày 23 tháng 3 năm 2010, Tổng thống Obama đã ký ban hành luật *Bảo vệ bệnh nhân*

và chăm sóc giá cả phải chăng (The Patient Protection and Affordable Care Act), thường được rút gọn là đạo luật *Chăm sóc giá cả phải chăng* (the Affordable Care Act - ACA) hoặc "Obamacare". Obamacare đã cung cấp cho người nghèo có cơ hội được bảo hiểm y tế miễn phí. Obamacare cũng gia tăng chế tài xử phạt các trường hợp vi phạm nhằm bắt buộc tất cả người lớn và trẻ em phải tham gia bảo hiểm y tế. Bên cạnh đó, Obamacare cũng cấm các công ty không được từ chối bán bảo hiểm cho những người mắc bệnh mãn tính, danh mục các loại bệnh và số tiền chi trả cũng được nâng cao hơn so với các đạo luật bảo hiểm y tế trước đó. Mặc dù đây là một đạo luật gây tranh cãi nhưng đã gia tăng số người tham gia bảo hiểm y tế.

3.2.2. Kết quả của việc giải quyết khủng hoảng và phục hồi kinh tế

Đến cuối năm 2014, các chương trình TARP và ARRA đã cơ bản hoàn thành. Trong đó, các chương trình đầu tư của TARP thu hồi lại vốn, Chính phủ Mỹ cũng rút khỏi các tập đoàn và ngân hàng. Chương trình ARRA cũng đã hoàn tất các chương trình hỗ trợ và đầu tư trên tất cả các lĩnh vực. Tình hình kinh tế, xã hội Mỹ đã có sự thay đổi đáng kể.

3.2.2.1. Những thành tựu

** Trên lĩnh vực kinh tế*

Đánh giá hiệu quả của việc giải quyết khủng hoảng và phục hồi kinh tế của Chính phủ Mỹ được dựa trên ba chỉ số cơ bản: GDP, bất động sản và chứng khoán. Từ năm 2010, GDP của Mỹ đã tăng trở lại với tỷ lệ trung bình là 2%. Trong đó, năm 2010 là năm kinh tế Mỹ đã mức tăng trưởng cao nhất.

Bên cạnh đó, từ năm 2010 đến 2014, thị trường bất động sản đã có sự hồi phục đáng kể, thể hiện qua các chỉ số: giá nhà trung bình, số lượng nhà được bán và số nhà được xây mới. Cùng với quá trình tái cơ cấu doanh nghiệp, thị trường tài chính tiếp tục tăng trưởng mạnh mẽ.

** Trên lĩnh vực xã hội*

Lao động và việc làm là chỉ số cơ bản để đánh giá hiệu quả của một nền kinh tế trong việc cung cấp các cơ hội việc làm phong phú và trả lương cao. Nếu như tháng 10 năm 2009, tỷ lệ thất nghiệp ở Mỹ là 10,2% - mức cao nhất trong vòng 26 năm, thì trong bốn năm tiếp theo, tỷ lệ thất nghiệp liên tục giảm. Đến cuối năm 2014, con số này đã giảm xuống 5,6%, gần với mức trung bình trước khủng hoảng.

Bên cạnh những hiệu quả xã hội trước mắt, quá trình giải quyết hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế của Chính phủ Mỹ còn mang lại những hiệu quả lâu dài. Điều này được thể hiện trên lĩnh vực y tế và giáo dục.

3.2.2.2. Những hạn chế

Trong quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế, Chính phủ Mỹ đã có nhiều nỗ lực để vực dậy nền kinh tế, ổn định xã hội. Tuy nhiên, thâm hụt ngân sách và nợ công ngày càng cao, đồng thời khoảng cách chênh lệch giàu nghèo ngày càng lớn là những thách thức lớn đối với Chính phủ Mỹ.

Sự gia tăng các chương trình kích cầu quy mô lớn trên lĩnh vực kinh tế và xã hội nhằm giải quyết những hậu quả của khủng hoảng và phục hồi kinh tế đã gia tăng chi tiêu của Chính phủ. Mặc dù, nguồn thu ngân sách không có sự cải thiện đáng kể, nhưng các chương trình

đầu tư trực tiếp và cắt giảm thuế đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến nguồn thu ngân sách. Do vậy, thâm hụt ngân sách ngày càng gia tăng.

Bên cạnh đó, Mỹ là nước có sự phân hoá giàu nghèo cao nhất trong số các nền kinh tế phát triển. Mặc dù Chính phủ Mỹ đã cố gắng hướng các chính sách kích cầu vào người lao động tuy nhiên thu nhập tăng lên của nền kinh tế chủ yếu lại tập trung vào tầng lớp giàu có như các chủ doanh nghiệp, ngân hàng. Trong khi thu nhập của tầng lớp trung lưu lại không được cải thiện nhiều.

Tiểu kết

Cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế bắt nguồn trực tiếp từ những hạn chế trên thị trường tài chính Mỹ, bên cạnh đó sự buông lỏng quản lý của các cơ quan điều tiết là yếu tố gián tiếp thúc đẩy sự hình thành và phát triển. Cuộc khủng hoảng bắt nguồn từ thị trường bất động sản, nhưng tâm điểm lại là thị trường tài chính, từ đó tác động mạnh mẽ đến kinh tế và xã hội Mỹ.

Quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế chia làm hai giai đoạn: giai đoạn 2008-2009 và giai đoạn 2009-2014. Trong quá trình giải quyết khủng hoảng Chính phủ Mỹ đã phối hợp chặt chẽ giữa chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ, giữa chính sách kích cầu và chính sách giám sát hệ thống tài chính, giữa chính sách kinh tế và chính sách xã hội.

Với việc phối hợp đồng bộ và sự điều chỉnh linh hoạt giữa các chính sách và biện pháp, cuộc khủng hoảng đã được giải quyết, nền kinh tế Mỹ bước vào giai đoạn phát triển ổn định. Thị trường tài chính và thị trường nhà đất được hồi phục. Thị trường lao động được cải thiện, số việc làm tăng lên nhanh chóng từ đó thúc đẩy sự tăng trưởng của thị trường hàng hoá dịch vụ.

Bên cạnh những hiệu quả trước mắt, quá trình giải quyết khủng hoảng đã đáp ứng được nhu cầu phát triển lâu dài khi y tế và giáo dục đã có sự cải thiện đáng kể, đối tượng được bảo hiểm y tế mở rộng, tỷ lệ sinh viên tốt nghiệp đại học tăng cao.

Chương 4
NHẬN XÉT VỀ QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH KINH TẾ CỦA CHÍNH PHỦ MỸ

4.1. Quá trình triển khai các chính sách và biện pháp

Cuộc khủng hoảng 2008-2009 giống như một "cơn địa chấn" đối với nền kinh tế Mỹ. Cuộc khủng hoảng được đánh dấu bằng sự kiện tập đoàn tài chính hàng đầu nước Mỹ - Lehman Brothers phá sản, đây thực sự là một cú sốc đối với nền kinh tế Mỹ và thế giới. Tiếp đó, nền kinh tế Mỹ liên tục "rơi tự do". Chính phủ Mỹ ngay lập tức đã đưa các các chính sách và biện pháp ứng phó với khủng hoảng.

4.1.1. Sự linh hoạt trong việc đề ra các mục tiêu khác nhau

Trong suốt quá trình giải quyết khủng hoảng kinh tế Chính phủ Mỹ đã luôn nỗ lực để hỗ trợ cho các tập đoàn tài chính, doanh nghiệp lớn duy trì và mở rộng hoạt động kinh

doanh; phục hồi sức sản xuất của nền kinh tế; khắc phục những hạn chế trong hệ thống tài chính Mỹ; tạo thêm việc làm; tăng thu nhập cho người lao động và gia tăng các chương trình phúc lợi xã hội.

Tuy nhiên, trong quá trình giải quyết khủng hoảng kinh tế, ở từng giai đoạn do tính chất của cuộc khủng hoảng và yêu cầu của nền kinh tế, Chính phủ Mỹ đã đặt ra những mục tiêu cụ thể. Trong giai đoạn 2008-2009, Chính phủ Mỹ tập trung giải cứu hệ thống tài chính và các ngành kinh tế trọng điểm, đặc biệt là những tập đoàn được xếp vào diện "quá lớn để sụp đổ" như AIG, Citi Group, GM. Trên cơ sở cuộc khủng hoảng đã được kiểm soát, trong giai đoạn 2009-2014, nguy cơ về sự đổ vỡ của các tập đoàn lớn đã không còn, nhưng tỷ lệ thất nghiệp lại ở mức cao, nền kinh tế tăng trưởng chậm. Vì vậy, Chính phủ Mỹ đã đẩy mạnh thực hiện các chính sách và biện pháp giải quyết các vấn đề xã hội.

4.1.2. Những đặc trưng trong quá trình triển khai

**Kích cầu kinh tế được xem là chính sách và biện pháp chủ đạo*

Với việc thông thông qua đạo luật *Ổn định kinh tế khẩn cấp* tạo cơ sở để hình thành nên chương trình *Giải cứu tài sản xấu* với quy mô 700 tỷ USD. Tiếp đó, Chính phủ Obama đã đưa ra gói kích cầu kinh tế có quy mô lớn nhất trong lịch sử nước Mỹ thông qua Đạo luật phục hồi. Nội dung chủ yếu của hai chương trình này đều là tăng cường đầu tư và hỗ trợ về tài chính qua đó kích cầu tiêu dùng, đưa nước Mỹ thoát khỏi khủng hoảng.

**Phối hợp hiệu quả giữa chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ*

Sau khi FED liên tục hạ lãi suất, kinh tế Mỹ vẫn tiếp tục "rơi tự do". Nhận thấy những nỗ lực của chính sách tiền tệ là chưa đủ, Chính phủ Mỹ đã thực hiện chính sách tài khoá để kích cầu kinh tế. Chính sách tài khoá mà Chính phủ Mỹ đã thực hiện là phối hợp giữa tăng chi tiêu (qua TARP và ARRA) và cắt giảm thuế (chủ yếu ở ARRA). Trong chính sách cắt giảm thuế, Chính phủ Mỹ không chỉ chú trọng cắt giảm thuế doanh nghiệp nhằm kích thích đầu tư mà còn cắt giảm thuế cá nhân nhằm kích thích tiêu dùng. Trong suốt quá trình giải quyết khủng hoảng, đồng thời với quá trình thực hiện các chính sách đầu tư và cắt giảm thuế của Chính phủ, FED liên tục duy trì mức lãi suất thấp và "cung" một lượng tiền lớn ra thị trường.

**Sự điều chỉnh trong nhận thức của Chính phủ về khủng hoảng*

Có thể thấy, khi cuộc khủng hoảng mới bùng phát, xuất phát từ quan điểm về thị trường tự do và nhận thức không đầy đủ về mức độ nghiêm trọng của cuộc khủng hoảng, vì thế, những phản ứng ban đầu của Chính phủ Mỹ dưới thời Tổng thống Bush mới chỉ dừng lại ở việc giải cứu các tập đoàn tài chính có quy mô lớn.

Tiếp quản Chính phủ Mỹ trong bối cảnh nước Mỹ đang tiếp tục đương đầu với thách thức của cuộc khủng hoảng, Tổng thống Obama đã nhận thức được mức độ nghiêm trọng của khủng hoảng. Trên cơ sở những chính sách đang triển khai, Chính phủ tiếp tục bổ sung và điều chỉnh các chính sách, biện pháp ứng phó với khủng hoảng.

Sự nhận thức khác nhau dẫn đến hiệu quả đạt được giữa hai giai đoạn giải quyết khủng hoảng cũng có sự khác. Nếu như trong giai đoạn 2008-2009, mức độ hiệu quả chỉ dừng lại ở việc ngăn chặn sự đổ vỡ của các tập đoàn và sự lao dốc của thị trường chứng

khoán, nhưng tỷ lệ thất nghiệp lại ở mức cao, tốc độ tăng trưởng GDP vẫn thấp. bước sang giai đoạn tiếp theo, nền kinh tế đã từng bước lấy lại đà tăng trưởng và tỷ lệ thất nghiệp giảm xuống mức thấp.

**Sự điều chỉnh trong việc giải quyết các vấn đề xã hội*

Khủng hoảng đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống của nhiều tầng lớp người, tỷ lệ thất nghiệp cao, thu nhập giảm sút, khả năng tiếp cận các dịch vụ y tế và cơ hội tiếp tục học ở trình độ cao hơn giảm sút. Vì thế, để có thể kích thích tăng trưởng bền vững cần phải có sự phối hợp giữa chính sách kinh tế và chính sách xã hội. Tuy nhiên, vị trí của chính sách xã hội đã có sự điều chỉnh trong quá trình giải quyết khủng hoảng kinh tế. Trong giai đoạn kiểm soát khủng hoảng, Chính phủ Mỹ nhấn mạnh đến giải quyết các vấn đề của nền kinh tế. Khi nguy cơ đổ vỡ các tập đoàn tài chính hàng đầu không còn, Chính phủ lại hướng đến việc giải quyết vấn đề thất nghiệp, gia tăng thu nhập, từ đó kích cầu tiêu dùng.

**Sự điều chỉnh về quy mô triển khai các chính sách và biện pháp*

Trên thực tế, các chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế của Chính phủ Mỹ được thể hiện tập trung trong hai chương trình kích cầu là TARP và ARRA. bước sang giai đoạn 2010-2014, ngân sách dành cho TARP đã giảm gần một nửa Trong khi đó, chương trình ARRA lại có xu hướng mở rộng khi số tiền đầu tư liên tục được điều chỉnh qua các năm.

4.1.3. Sự vận dụng cơ sở lý thuyết về vai trò nhà nước trong quá trình giải quyết khủng hoảng

Khi nước Mỹ lâm vào cuộc khủng hoảng tài chính - kinh tế, Chính phủ đã tiến hành điều tra, phân tích và lý giải những nguyên nhân dẫn đến khủng hoảng, trong đó, nguyên nhân trực tiếp bắt nguồn từ những hạn chế trong nội tại nền kinh tế. Do đó, nhằm khắc phục cuộc khủng hoảng Chính phủ đã tăng cường sử dụng "bàn tay nhà nước". Thực tế, trong suốt quá trình giải quyết khủng hoảng, Chính phủ Mỹ cũng không đề cập trực tiếp đến việc vận dụng bất kỳ một cơ sở lý thuyết nào. Tuy nhiên trong những chính sách và biện pháp ứng phó, Chính phủ Mỹ đã kết hợp chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ. Trong chính sách tài khoá, Chính phủ đã tăng cường đầu tư công, cắt giảm thuế kết hợp với chính sách tiền tệ nới lỏng. Đồng thời, chính sách việc làm cũng được Chính phủ đề cao, coi đó vùa là mục tiêu vừa là động lực đưa nước Mỹ thoát khỏi khủng hoảng. Từ thực tiễn quá trình giải quyết khủng hoảng, chứng tỏ Chính phủ Mỹ đã vận dụng lý thuyết của Keynes về vai trò của nhà nước trong điều tiết vĩ mô nền kinh tế.

4.2. Nhận xét về hiệu quả của các chính sách và biện pháp

4.2.1. Mức độ hiệu quả so với kế hoạch

Với việc thực hiện các chính sách kích cầu đã đưa nước Mỹ từng bước kiểm soát, giải quyết những hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế. Đánh giá mức độ hiệu quả của các chính sách và biện pháp mà Chính phủ Mỹ đã triển khai trong quá trình giải quyết khủng hoảng được thể hiện trên ba nội dung cơ bản:

** Sự phục hồi hệ thống tài chính:*

Cuối năm 2014, những mục tiêu của TARP đối với hệ thống tài chính đã được hoàn thành. Đồng thời, thông qua sự phục hồi của thị trường tài chính đã đảm bảo nguồn tín dụng cho các ngành kinh tế khác khôi phục và duy trì hoạt động, góp phần giải quyết tình trạng thất nghiệp.

**Sự phục hồi thị trường bất động sản:*

Do tác động của các giải pháp ứng phó của Chính phủ, thị trường bất động sản đã có sự hồi phục về giá và doanh số. Việc gia tăng giá trị nhà đất sau khủng hoảng không phải là sự xuất hiện một bong bóng mới mà sau cú sốc kinh tế, giá căn nhà trở về với giá trị vốn có. Như vậy, mục tiêu khôi phục thị trường nhà đất cơ bản đã đạt được.

** Tăng trưởng kinh tế gắn với giải quyết các vấn đề xã hội*

Tỷ lệ thất nghiệp thực tế luôn thấp hơn tỷ lệ thất nghiệp dự kiến của Chính phủ. Đặc biệt, đến cuối năm 2014 tỷ lệ thất nghiệp giảm xuống gần bằng mức trước khủng hoảng. Như vậy, mục tiêu về giải quyết vấn đề thất nghiệp cũng là một thành công lớn trong quá trình giải quyết khủng hoảng của Chính phủ Mỹ.

**Vấn đề ổn định ngân sách:*

Mặc dù, các chương trình TARP và ARRA đều đưa ra mục tiêu hồi phục kinh tế, giải quyết nạn thất nghiệp cùng với yêu cầu đảm bảo ngân sách. Nhưng trên thực tế, quá trình triển khai các chính sách và biện pháp cho thấy, thâm hụt ngân sách ngày càng gia tăng. Chính điều này đã đặt nước Mỹ bên bờ vực của "vách đá tài khoá", thậm chí buộc phải đóng cửa trong 16 ngày. Như vậy, mục tiêu ổn định ngân sách đã không đạt được như kế hoạch của Chính phủ.

4.2.2. So sánh về mức độ hiệu quả giữa hai giai đoạn giải quyết khủng hoảng

Quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế được triển khai qua hai giai đoạn: giai đoạn kiểm soát khủng hoảng (2008-2009); giai đoạn giải quyết những hậu quả và phục hồi kinh tế (2009-2014). Mặc dù, cả hai giai đoạn đều hướng đến mục tiêu là giải quyết cuộc khủng hoảng, phục hồi kinh tế và đều thành công. Tuy nhiên, căn cứ vào tính chất, quy mô và mức độ thiệt hại của cuộc khủng hoảng, Chính phủ Mỹ đã hết sức linh hoạt trong việc đề ra mục tiêu giữa hai giai đoạn. Do đó, mức độ hiệu quả trên các lĩnh vực kinh tế và xã hội cũng có sự khác biệt.

4.3. So sánh quá trình giải quyết Khủng hoảng tài chính - kinh tế (2008-2009) và cuộc Đại Suy thoái (1929-1933)

4.3.1. Những điểm tương đồng

** Chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng*

Một là, ưu tiên giải quyết các vấn đề của lĩnh vực ngân hàng:

Nhằm ứng phó với hai cuộc khủng hoảng, Chính phủ Mỹ đều đưa ra các chính sách ban đầu hướng về các ngân hàng. Đồng thời với việc hỗ trợ Chính phủ cũng đưa ra các chính sách nhằm tăng cường giám sát. Từ đó, ổn định "trái tim" của nền kinh tế, đủ sức mạnh để lưu thông tài chính đến các doanh nghiệp và người tiêu dùng.

Hai là, Chính phủ đều sử dụng các chính sách và biện pháp nhằm kích cầu kinh tế

Trong hai cuộc khủng hoảng kinh tế lớn nhất của nước Mỹ, các chính phủ đều sử dụng công cụ chính sách tài khoá để kích cầu kinh tế, khôi phục sản xuất, giải quyết nạn thất nghiệp. Trong đó, việc tăng cường đầu tư công đã được sử dụng một cách hữu hiệu.

Ba là, cứu trợ kinh tế đồng thời giải quyết các vấn đề xã hội

Đầu thế kỷ XXI, cơ cấu kinh tế cũng như các mối quan hệ xã hội đã thay đổi rất nhiều so với những năm 1930, do vậy, xung đột xã hội không còn gay gắt như trước. Khi cuộc khủng hoảng xảy ra, vấn đề xã hội lớn nhất là thất nghiệp và mức sống của người dân. Để giải quyết hai vấn đề này, Chính phủ Mỹ đã tăng cường đầu tư, cắt giảm thuế, qua đó khôi phục sản xuất, tạo thêm việc làm; mặt khác, Chính phủ Mỹ đã có những cải cách về y tế và giáo dục.

**Quá trình giải quyết khủng hoảng*

Về bản chất, Chính phủ Mỹ đều sử dụng chính sách kích cầu nhằm ứng phó với Đại suy thoái và khủng hoảng tài chính kinh tế. Với những cuộc khủng hoảng kinh tế có quy mô lớn, gây nhiều thiệt hại nghiêm trọng, quá trình giải quyết khủng hoảng đòi hỏi phải có thời gian lâu dài với các giai đoạn và những trọng tâm khác nhau.

Chính phủ Mỹ đã giải quyết cuộc Đại suy thoái qua hai giai đoạn: giai đoạn 1 được thực hiện từ tháng 3/1933 đến tháng 6/1935 và giai đoạn 2 từ tháng 6/1935.

Đầu thế kỷ XXI, nước Mỹ tiếp tục phải đối mặt với cuộc khủng hoảng kinh tế lớn. Trong quá trình giải quyết khủng hoảng, trên cơ sở kế thừa những bài học kinh nghiệm trong quá trình ứng phó với Đại suy thoái, Chính phủ Mỹ cũng triển khai trên hai giai đoạn: giai đoạn 1 (2008-2009) và giai đoạn 2 (2009-2014).

4.3.2. Những điểm khác biệt

Mặc dù giữa Đại suy thoái (1929-1933) và Khủng hoảng tài chính kinh tế (2008-2009) có nhiều điểm tương đồng về điểm xuất phát, mức độ và hậu quả để lại nhưng do quy mô nền kinh tế, sự phức tạp trong mối liên kết giữa các chủ thể kinh tế và mức độ hội nhập của nền kinh tế Mỹ giữa hai thời kỳ có sự khác biệt rất lớn. Do đó, trong các giải pháp khắc phục giữa hai cuộc khủng hoảng cũng có nhiều điểm khác nhau. Trong đó, có hai điểm khác nhau cơ bản:

Một là, vai trò của FED đối với việc giải quyết khủng hoảng kinh tế

Khi cuộc Đại suy thoái diễn ra, vai trò của FED lại thể hiện khá mờ nhạt Khi cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế xảy ra, Chủ tịch của FED là ông Ben Bernanke, là một nhà lịch sử - kinh tế học, chuyên gia về Đại suy thoái, đã nhận thức sâu sắc được các bài học từ lịch sử. Do vậy, vai trò của FED đã thể hiện khá đậm nét trong việc phối hợp chặt chẽ giữa chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ nhằm kích cầu kinh tế.

Hai là, sự phối hợp quốc tế trong việc giải quyết khủng hoảng kinh tế

Mặc dù, cả hai cuộc khủng hoảng kinh tế đều xuất phát từ Mỹ và lan rộng ra phạm vi thế giới. Tuy nhiên, các chính sách giải quyết cuộc Đại suy thoái (1929-1930)hầu như chỉ tập trung vào các chính sách đối nội. Trong khi đó, chính quyền của Tổng thống Bush và

Obama đã có sự phối hợp với chính phủ các nước khác trong việc giải quyết khủng hoảng.

4.4. Tác động của quá trình giải quyết khủng hoảng kinh tế

Sau mỗi cuộc khủng hoảng kinh tế lớn, Chính phủ Mỹ đều có sự điều chỉnh để thích nghi với những biến đổi của nền kinh tế. Quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế trước hết đã tác động đến vai trò của Chính phủ Mỹ đồng thời cũng ảnh hưởng đến nước Mỹ.

4.4.1. Vai trò của chính phủ trong nền kinh tế

Việc tăng cường vai trò của Chính phủ đã mang lại hiệu quả khi nền kinh tế từng bước thoát khỏi khủng hoảng, phục hồi và tăng trưởng. Khi nền kinh tế thoát khỏi khủng hoảng, Chính phủ Mỹ lại từng bước rút khỏi các tập đoàn lớn thông qua quá trình thu hồi vốn, lãi, bán cổ phần. Qua đó, Chính phủ đã trả lại tính độc lập cho các doanh nghiệp. Tuy nhiên, Chính phủ vẫn giữa vai trò nhất định trong việc giải quyết các vấn đề xã hội và giám sát nền kinh tế nhằm tránh lặp lại những sai lầm trong quá khứ.

4.4.2. Nền kinh tế và xã hội Mỹ

Quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính - kinh tế không chỉ tác động đến vai trò của Chính phủ mà còn tác động đến một số lĩnh vực kinh tế và xã hội nước Mỹ.

** Sự mở rộng các chương trình an sinh xã hội:* nếu như trên lĩnh vực kinh tế, sau khi cuộc khủng hoảng được giải quyết Chính phủ Mỹ từng bước giảm dần sự can thiệp thì các chương trình xã hội vẫn được Chính phủ duy trì ổn định.

** Sự kiểm soát chặt chẽ hơn đối với hệ thống tài chính ngân hàng*

Quá trình giải cứu hệ thống tài chính ngân hàng Mỹ đã thể hiện tính hai mặt, một mặt Chính phủ Mỹ tăng cường đầu tư, hỗ trợ trực tiếp về tài chính giúp các ngân hàng và tập đoàn tài chính ổn định và phát triển. Mặt khác, Chính phủ Mỹ tăng cường các chính sách và biện pháp nhằm kiểm soát chặt chẽ hơn các ngân hàng và tập đoàn tài chính.

** Sự gia tăng nợ công của nước Mỹ:* Tổng thống Obama đã ứng phó với thâm hụt ngân sách bằng việc "đá quả bóng" chi tiêu sang việc vay nợ. Các khoản chi tiêu này, thực chất được Chính phủ vay mượn từ thế hệ con cháu trong tương lai, mà nguồn vay nợ của Mỹ phần lớn là nợ chính phủ nước ngoài, sự gia tăng nợ công sẽ là thách thức lớn đối với sự phát triển của nước Mỹ.

Tiểu kết

Đến cuối năm 2014, các chính sách và biện pháp khắc phục khủng hoảng kinh tế dưới hai thời Tổng thống G.H. Bush và B.Obama cơ bản đã hoàn thành và đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Nền kinh tế Mỹ đã thoát khỏi khủng hoảng kinh tế, tốc độ tăng trưởng đã ổn định. Trong đó, việc khôi phục thị trường tài chính, thị trường nhà đất và giải quyết vấn đề là ba thành tựu lớn nhất.

Trong quá trình giải quyết khủng hoảng tài chính kinh tế, Chính phủ Mỹ đã sử dụng chính sách chủ đạo là kích cầu kinh tế. Các chính sách này đã tăng cường đầu tư, kết hợp chặt chẽ giữa chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ, giữa chính sách và biện pháp trên lĩnh vực kinh tế với lĩnh vực xã hội.

Mặc dù, mục tiêu cơ bản là giải quyết khủng hoảng và phục hồi kinh tế, song trong từng giai đoạn cụ thể Chính phủ Mỹ đã hết sức linh hoạt trong việc đề ra quan điểm, điều chỉnh chính sách. Giai đoạn 2008-2009, Chính phủ Mỹ kiểm soát khủng hoảng bằng cách đặt trọng tâm vào việc giải cứu các tập đoàn tài chính và ngân hàng lớn. Giai đoạn 2009-2014, Chính phủ Mỹ ưu tiên giải quyết vấn đề việc làm, gia tăng thu nhập.

KẾT LUẬN

Cuộc khủng hoảng kinh tế 2008-2009 bắt nguồn từ những hạn chế yếu kém trong nền kinh tế cùng những sai lầm trong chính sách của FED và Chính phủ Mỹ. Với việc "bong bóng" bất động sản bị vỡ đã châm ngòi cho cuộc khủng hoảng được coi là lớn nhất từ sau chiến tranh thế giới thứ hai. Cuộc khủng hoảng được biểu hiện bằng việc hàng loạt các tập đoàn tài chính và ngân hàng lớn liên tục thua lỗ và đứng trước nguy cơ sụp đổ. Từ khủng hoảng trên thị trường tài chính, cuộc khủng hoảng đã tác động đến các lĩnh vực khác và trở thành khủng hoảng kinh tế. Cuộc khủng hoảng cũng tác động nghiêm trọng đến xã hội Mỹ.

Mặc dù cuộc khủng hoảng xảy ra chủ yếu trong giai đoạn 2008-2009 nhưng giải quyết những hậu quả và phục hồi kinh tế đòi hỏi Chính phủ Mỹ phải tiến hành trong một quá trình lâu dài. Quá trình giải quyết khủng hoảng được chia làm hai giai đoạn: giai đoạn kiểm soát khủng hoảng (2008-2009); giai đoạn giải quyết hậu quả khủng hoảng và phục hồi kinh tế (2009-2014).

Để đạt được mục tiêu hỗ trợ các tập đoàn kinh tế lớn, khôi phục tăng trưởng, tạo việc làm và giải quyết vấn đề thất nghiệp, trong suốt quá trình giải quyết khủng hoảng, Chính phủ Mỹ đã phối hợp chặt chẽ giữa chính sách tài khoá và chính sách tiền tệ, giữa chính sách kích cầu và chính sách tăng cường giám sát hệ thống tài chính, giữa các chính sách và biện pháp trên lĩnh vực kinh tế và lĩnh vực xã hội. Tuy nhiên, Chính phủ Mỹ đã luôn có sự điều chỉnh linh hoạt trong việc thực hiện các chính sách và biện pháp giải quyết khủng hoảng. Từ những điểm tương đồng giữa khủng hoảng tài chính - kinh tế và Đại suy thoái chứng tỏ Chính phủ Mỹ đã có sự kế thừa những bài học kinh nghiệm từ quá khứ. Tuy nhiên, do hoàn cảnh thực tiễn và mức độ toàn cầu hoá có sự khác biệt nên giữa quá trình giải quyết hai cuộc khủng hoảng đã có những nét khác biệt. Quá trình giải quyết khủng hoảng cũng dẫn đến sự điều chỉnh về vai trò của Chính phủ trong nền kinh tế và giải quyết các vấn đề xã hội.

MINISTRY OF EDUCATION AND TRAINING

HANOI NATIONAL UNIVERSITY OF EDUCATION

NGUYEN THANH QUY

THE PROCESS OF SOLVING THE FINANCIAL - ECONOMIC CRISIS OF THE US GOVERNMENT (2008-2014)

Major **: World's history**

Code **: 9.22.90.11**

SUMMARY OF DOCTORAL HISTORY DISSERTATION

HANOI – 2018

THE WORK WAS COMPLETED IN HANOI

NATIONAL UNIVERSITY OF EDUCATION

Science instructor:

1. Assoc. Prof. PhD. Nguyen Thi Hanh

2. Assoc. Prof. PhD Nguyen Manh Ha

Reviewer 1: Assoc. Prof. PhD.Bui Thanh Nam

Reviewer 2: Assoc. Prof. PhD.Le Trung Dung

Reviewer 3: Assoc. Prof. PhD.Nguyen Van Dan

LIST PUBLIC RESEACH OF THE

AUTHOR RELATED TO THE TOPIC

1. Nguyen Thanh Quy (2017), *Trouble Asset relief Program of the U.S government in the 2008-2009 financial crisis*, American today, no.08 (Vol.233), page. 48-57.
2. Nguyen Thanh Quy (2018), *The Recovery of the U.S auto industry after the 2008-2009 economic crisis*, American today, no.01 (Vol. 238), page. 54-61.
3. Nguyen Thanh Quy (2018), *The adjustment of the U.S government's role during financial economic crisis 2008-2009*, Asia - Pacific economic review, no.516, page. 39-41.
4. Nguyen Thanh Quy, (2018), *Recovery and growth of the U.S. economy after the 2008-2009 financial crisis,* American today, no.06 (Vol.243), page. 41-50.
5. Nguyen Thanh Quy (2018),"*Strengthening the Small Business Administration Program (SBA) to promote US Government start-up from the financial crisis"*, Proceedings of the International Scientific Conference" Starting a national innovation innovation ", Academy of Finance, page 1149-1156.

INTRODUCTION

1. Reason for choosing topic

America is entering the 21st century with the world's number one economy. However, to maintain that position, the United States faces a number of difficulties and challenges, such as China's rapid rise, energy security, the rise of terrorism and especially the economic crises.

America is the world's leading economic power, but also the place where two of the biggest crises in the history of capitalism have taken place: the Great Depression of 1929-1933 and the financial - economic crisis (2008-2009). Both crises originated in the banking and finance sector, then impacted all other sectors of the economy, causing the United States to suffer heavy losses in all its aspects. Facing two crises, the US government has put in place policies and measures to address the crisis. That American history shows that crisis and crisis resolution is both a challenge and an opportunity for America to adjust and develop the economy and society.

In 2008, the United States fell into the economic and financial crisis which was considered the largest crisis after World War II. Responding to the crisis requires ongoing action. The United States government under President George H. Bush and Barack Obama has introduced economic and social policies and measures to control the crisis, deal with the consequences and restore the economy. The process of solving the economic crisis has led to a significant adjustment of the role of government in the economy.

Addressing the economic - financial crisis (2008-2009) of the US government is always a matter of interest to many international and Vietnamese scholars. In spite of the fact that the crisis-handling process lasted from 2008 to 2014, the US government has used a variety of economic and social policies. However, most of the issues are only approaching economic or research focus in 2008-2009 period.

Access to the process of solving the US government's financial - economic crisis from 2008 to 2014 in the context of historiography aims to present a comprehensive, systematic and comprehensive presentation, analysis and interpretation. The implementation, impact of the US government's response to the crisis in the US economy in particular and the United States in general in a comprehensive study in Vietnam.

Since the normalization of diplomatic relations with the United States, Vietnam has strengthened its cooperation with the United States, in which, the United States is considered as a comprehensive partner in the process of international integration.

Therefore, the promotion of research on the United States aimed at enhancing understanding and drawing lessons is of great importance in contributing to policy-making and strengthening cooperation between Vietnam and the United States.

Based on the above reasons, we chose the topic: *"The process of solving the financial - economic crisis of the US government (2008-2014)"* for my doctoral dissertation.

2. Subject and scope of the study

2.1. Research subjects

The subject of the study is the process by which the US government plans and implements policies and measures to tackle the financial - economic crisis from 2008 to 2014.

2.2. Scope of the study

Content: Within the framework of the study, the thesis is only focused on the study of domestic government policies, and external economic policies in response to the crisis are not within the scope of this thesis. In domestic policy, the thesis approached the basic policy measures in the field of economy and society. In the field of economics, the thesis deals primarily with the way fiscal and monetary policies and measures are used, as these are the key tools the US government has used to tackle the crisis. In addition, the thesis approached three major issues in the social field: employment, health and education, as these are the three areas directly addressed by the US government in programs dealing with crisis.

Space: The thesis focuses on clarifying policies and measures to address the financial crisis of the Federal Government. The policies and measures that the US government has specifically implemented in each state and the state's response policy are not within the scope of this dissertation.

Time: The economic and financial crisis occurred mainly in the period 2008-2009, however, in order to control and deal with the consequences of the crisis and economic recovery, it is necessary to proceed in the long run. It started the research in 2008 and ended in 2014.

3. Objectives and tasks of the study

3.1. Objectives of the study

From a historical point of view, the thesis focuses on clarifying the process of solving the economic and financial crisis of the US Government as a whole in terms of policies, measures and implementation process. Based on that, the thesis has made comments and assessments on the impact of crisis resolution process on the US

government in particular and the United States in general.

3.2. Tasks of the study

The thesis focuses to clarify the following contents:

Firstly, the theoretical and practical basis of the US government's economic crisis resolution process.

Secondly, the process of implementing policies and measures to address the US government's crisis is two phases: 2008-2009 and 2009-2014.

Thirdly, drawing comments and assessments of the US government's economic crisis resolution process.

4. Materials

To achieve the objectives of the research, the dissertation needed to use a variety of sources. In particular, the sources used in this thesis include:

** Original sources:*

Speeches President B. Obama: Inaugural speeches in 2008 and 2012, weekly speech, annual federal message.

Annual Report of the Government, US Treasury, Federal Reserve, US Congress, US Department of Transportation, US Department of Housing and Urban Development.

Meeting minutes of Government, Treasury, Federal, State, Ministry of Labor, Ministry of Health and Human Beings, Department of Education.

Memoirs of President George W. Bush and the memoirs of Federal Reserve Director Alan Greenspan.

**References:*

Monographs on the global economic crisis and the US economic crisis; Articles published in specialized journals; Subjects, ministerial-level research works, academies have been appraised; The thesises and Websites related to the topic

5. Methodology

Methodology: The thesis was approached and evaluated on the basis of dialectical material viewpoint with a diversified and comprehensive perspective and development motivation.

The main method used in the implementation process is the historical method and the logical method. In addition, we use other interdisciplinary approaches such as policy analysis, comparative methods, synthesis methods, statistical methods to solve the research tasks that the thesis fabricates.

6. Contribution of study

Resolve the tasks set out, the thesis has the following contributions:

Firstly, the thesis is the first study in Vietnam from a historical perspective on the systematic process of solving the financial crisis from 2008 to 2014 by the US Government.

Secondly, through studying the US government's policies and solutions to the crisis, the theses commented on the results and impacts on the US government in particular and the United States in general.

Thirdly, the thesis contributes to supplement and update new materials, new research on American history, modern capitalist history; Contribute new material for teaching and research on history and economic history.

7. Organization of the study

Apart from the introduction, conclusions, reference materials and annexes, the thesis is presented in four chapters:

Chapter 1: Overview of the study

Chapter 2: The basis of the US government's financial - economic crisis resolution process.

Chapter 3: The process of solving the financial - economic crisis of the US government (2008 - 2014)

Chapter 4: Comments on the US government's financial - economic crisis resolution process.

Chapter 1
OVERVIEW OF THE STUDY

1.1. Studies related to the topic

The financial - economic crisis originated in the United States and spread to the rest of the world. Therefore, this is a problem that many researchers in and outside the country concerned. From 2008 up to now, there have been many researches related to the topic, but in the middle, can be divided into two groups: works approaching the problem from the perspective of The financial - economic crisis issues and works directly related to the resolution of The financial - economic crisis.

1.2.1. Group 1: Studies on The financial - economic crisis

∗ *Studies of Vietnamese scholars*

∗ *Studies of foreign scholars*

1.2.2. Group 2: Studies on solutions to The financial - economic crisis

∗ *Studies of Vietnamese scholars*

∗ *Studies of foreign scholars*

1.3. Comments

On the basis of the resources that the thesis author has access to, it can be commented

on the issues that previous studies have mentioned in many levels, as follows:

Firstly, the study focuses on analyzing the causes of The financial - economic crisis

Secondly, analyzing the manifestations of crises through specific cases

Thirdly, By analyzing the solutions to the US government's The financial - economic crisis, research projects have initially assessed successes and limitations.

Fourthly, the study has initial assessment of the adjustment of the United States from the crisis, especially the increased role of the Government in running the economy.

Fifly, there was a comparison between the two crisis: The financial - economic crisis and the Great Depression of 1929-1933 on the similarities in causes and solutions between the two crises.

In addition to the issues that have been studied, some issues related to the process of solving the financial - economic crisis of the US government are not focused as follows:

First, the new economic and financial crisis has only been concentrated in the boom period of 2008-2009, which has not been fully addressed in the next phase.

Second, new researches have just begun to address the general level of policy in the 2008-2009 period.

Third, there are no adequate studies assessing policies and measures to address social issues and its impact.

Fourth, The evaluations of the research are largely from an economic point of view, yet there is no comprehensive and comprehensive evaluation of the work from a historical perspective.

1.3. Focused-solving issues of the study

On the principle of inheriting the previous research results, from the perspective of the thesis focus more deeply on the content that the previous study has not clarified:

Firstly, the study analyzes the theoretical basis and practical basis of the process of solving The financial - economic crisis of the US government.

Secondly, the study clarifies the process of dealing with the US government's financial and economic crisis from 2008 to 2014, the addition and adjustment through stages.

Thirdly, the study reviews and evaluates the results, the impact of the process of solving the financial crisis of the US government.

Chapter 2
THE BASIS OF THE US GOVERNMENT'S FINANCIAL – ECONOMIC CRISIS RESOLUTION PROCESS

2.1. Literature background

2.1.1. The theory of "economic crisis"

The economic crisis is a period when the national economy is facing a serious downturn. An economy facing the economic crisis will be characterized by declining GDP, declining liquidity, rising prices or falling due to inflation or deflation.

** Marxist view of "economic crisis":*

One of the doctrines that deals with the causes, characteristics and nature of the economic crisis is Marxism. According to Marx, the economic crisis is a phenomenon associated with the nature of the capitalist economy. Crises can occur at one or all stages of reproduction. It is a disorder in production, circulation or distribution.

** The view of bourgeois economists on "economic crisis":*

"Economic crisis" is a problem existing in the capitalist economy. Therefore, this problem is also addressed in the theories of bourgeois economists. Due to the different approaches to market roles, each school offers different explanations for the economic crisis.

2.1.2. Theory of "solving economic crisis"

∗ *A view to promote the role of market:*

Classical economists (late 18th-early 19th century with representatives Adam Smith, David Ricardo) and "new classical" (At the end of the nineteenth century - the 30s of the 20th century, with representatives: Carl Menger, JB Clark, Leon Walrras) all believe in the ability of self-regulation of the market.

The *"New Liberalism"* (with some prominent economists: Milton Friedman, W. Euskens, W.Ropke, Ar Mack, ...) has combined the economic thought of the old liberalism with Some views of Keynesian doctrine on the role of state intervention. The basic economic idea of this school is that the market mechanism is regulated by the state to a certain degree.

∗ *A view to promote the role of the state:*

In the Great Depression of 1929-1933, the failures of policies based on the *"invisible hand"* principle led to the bankruptcy of the *"classical"* economy. In 1936, John Maynard Keynes published "*The General Theory of Employment, Interest and Monetary*", which is his most typical work. His theory addresses two main issues: the general theory of employment and the role of the state in regulating the economy,

especially when the economic crisis occurs.

From the criticism of market constraints, Keynes insisted that in order to escape from crisis, unemployment and recession, the state must directly intervene in the economy through policies: investment policy; Credit policies, monetary, taxation and consumer stimulus policies.

2.2. Practical background

2.2.1. The role of the US government in the economy

The US government is flexible in its governance as well as in the role of economic regulators depending on the actual situation. The 70s of the twentieth century, the United States fell into the prolonged economic inflation, the US government has gradually relaxed the market regulation policies. It is not a repetition of the "free market" as it was before 1929, but rather the implementation of a new one called "New Liberalism." Although the strength of the market has been significantly strengthened, the government has always played an important role in macroeconomic regulation and is a key force in addressing market constraints. In addition, in order to regulate social relations and aim for economic development, the Government also paid more attention to social security.

2.2.2. Experiences of the US Government in resolving the Great Depression 1929-1933

The Great Depression was marked by the *"dark Thursday",* October 24, 1929, when stock market stocks plummeted. From the stock market, the crisis has affected most areas of the US economy, causing severe economic and social damage. The New Deal creates strong interventions in the US economy and society, bringing America step-by-step out of the Great Depression. The Lessons learned from dealing with the Great Depression incluse:

2.2.1.1. The right understanding and timely intervention of the Government plays a key role in curbing and resolving crises.

*2.2.2.2. E*conomic recovery policies must be accompanied by measures to stabilize the society.

2.2.3. The financial - economic crisis (2008-2009)

2.2.3.1. US context in the financial-economic crisis

The financial - economic crisis occurred at the end of the 43rd President George HW Bush's term. It was also the time when the United States is experiencing great political, economic and social change.

Politics: While the timing of the 2008 presidential election is approaching, disagreement over the deployment of troops in Afghanistan and Iraq is a major

challenge for the Republican Party.

Economics: US economy to the end of the Bush presidency is a decline in growth and the burden of fiscal deficits is increasing.

Society: Unemployment rate tends to increase. The gap between the rich and the poor, social inequality continues to deepen.

2.2.3.2. The development of financial - economic crisis (2008-2009)

The Lehman Brothers Group, the nation's fourth-largest investment bank, filed for bankruptcy on September 15, 2008 as the official benchmark for the crisis.

** In the field of banking and finance:*

The economic and financial crisis was fueled by the collapse of several of America's largest financial and banking groups, or in the face of collapse: in March 2007, Bear Stearns Bank was at risk of bankruptcy; On September 7, 2008, the Federal Housing Finance Agency placed two Fannie Mae and Freddie Mac corporations under the authority of the agency. Then, on September 15, the Bank of America (BOA) announced it would acquire Merrill Lynch. AIG's earnings were continually losing, with 91% down. On September 26, Wachopia (WB) announced the risk of bankruptcy. The US financial system continues to be at risk when Citigroup (Citi) - one of the largest banks in the United States is in danger of going bankrupt, the value of shares of Citygroup has decreased 87%.

• *In the automotive industry:*

The second area of the US economy that has fallen into crisis is the auto industry. In November 2008, the three largest automakers in the United States, General Motors (GM), Ford and Chrysler, applied to the US Congress for support.

2.2.3.3. The early consequences of the financial - economic crisis (2008-2009)

** Economy:*

Considered the biggest crisis for the United States after the World War II, the financial – economic crisis was also a long-lasting crisis with the scale and extent of serious damage. In particular, the sharpest drop occurred in the real estate market, stock market and automobile market.

** Society:*

The first and most obvious manifestation of the effects of the financial crisis on the economy is the high unemployment rate, falling incomes, health and education sectors.

The financial - economic crisis that led to social unrest that was most apparent in the United States during that period was a rise in protests. In particular, the Occupy movement with the slogan "We are 99%".

Summary

The financial - economic crisis is an indispensable presence in the capitalist economy in particular and the market economy in general. Crisis is rooted in conflicts and restrictions on the market.

In a challenging and volatile environment, The financial - economic crisis has emerged. The fact that the largest financial and banking groups in the United States are continually losing money, in the face of bankruptcy and collapse are the most obvious manifestations of the crisis. The crisis in the financial market has affected other sectors and has become a crisis throughout the economy. The crisis has caused serious damage to the economy and society of the United States.

Chapter 3
THE PROCESS OF SOLVING THE FINANCIAL - ECONOMIC CRISIS OF THE US GOVERNMENT (2008 - 2014)

3.1. Take control of the financial - economic crisis of the US government (2008-2009)

3.1.2. The initial response measures of the US Government

The bursting of the real estate bubble has triggered a massive financial - economic crisis in the United States, causing serious damage to the economy and the social sector. As the crisis unfolded, the government introduced immediate response measures. In particular, the three objects that the US government is targeting are: financial corporations, people and the housing market.

**For financial corporations:* With the size and impact of the market, the collapse of the economy will cause a "domino effect" for the entire economy, which has been so tense after the real estate crisis. The consideration of "moral hazard" and "financial collapse" has forced the US government to take action to rescue financial corporations, which are considered as early solutions by the US government. Of these, two main measures used by the US government are the merger and direct financial support for.

**For the American people:* The immediate policies and measures that the US government is taking to control the crisis are direct support, increased income that drives US consumption. On February 13, 2008, the United States Government passed the "Economic Stimulation" Act. The basic content of the program is tax rebates for individuals and households.

**For housing market:* Real estate is the source of the economic crisis. On July 30, 2008, the President signed a decision and promulgated the Act on "Restoration of land and property" to prevent foreclosure and re-start of the market. The Act introduced measures to support the housing market.

3.1.2. The views on the cause of the financial - economic crisis of the US Government

In parallel with the implementation of immediate response measures, the US government investigated, analyzed and explained the causes of the crisis. The Government has established the *Financial Crisis Investigation Committee*. The committee gathered a wealth of material from congressional hearings, FED reports, Ministry of Finance reports, articles and live interviews from which the Fully conclude on the causes of The financial - economic crisis

3.1.2.1. By borrowing, venture capital and fraud in the financial market

3.1.2.2. By the limitations of the Federal Reserve's monetary policy

3.1.2.3. By the limitations of the US government's macro policy

3.1.3. US government policies and crisis control measures

Responding to a large-scale crisis, causing serious damage, requires the US Government to use and coordinate three policies, the main measures being economic stimulus, financial system and solving social problems.

3.1.3.1. Economic stimulus

The US government has implemented two large-scale programs: the Bad Asset Relief Program and the Rehabilitation Program through the Recovery Act..

* *The Troubled Asset Relief Program (TARP*)

On October 3, 2008, the *Emergency Economic Stabilization Act* (also known as Law 110-343) was approved by the US government. Based on the law, the US government has implemented the *Troubled Asset Relief Program* (TARP), which is the largest stimulus program under President Bush to deal with the crisis. finance - economics. TARP's program has been implemented in five support and investment programs: investment banking, automotive investment, AIG investment, real estate market support and market support.

Firstly, Banking investment: With a total investment of $ 250 billion, the investment program in the banking system is considered as the largest investment program. The main purpose is to directly support and stabilize the banking system by re-launching credit lines for businesses and consumers.

Secondly, Automotive Industry: In December 2008, the financial aid program for the auto industry was officially launched with the total amount of $ 80 billion. The main content of the AIFP is financial support for the three largest auto manufacturers in the United States (Big Three).

Thirdly, AIG Group Investment: As the financial market is still fragile and yet recovering, the stock market is volatile, the collapse of a leading US financial group

may result in unsuccessful attempts. rescue the banking system breakdown. Thus, the US government has continued to expand AIG support to a total of $ 70 billion.

Fourthly, Real estate market support: In February 2009, the US government launched a $ 45.6 billion affordable housing program. The MHA has provided refinancing, providing support to Americans with the opportunity to retain their homes.

Fifthly, Market support Credit: In order to restart credit flows for consumer and investment needs, the US Government has launched the Credit Market Program. In the first phase, the US Government implemented two programs: the Public-Private-Investment Program and the secured short-term loan program.

** The American Recovery and Reinvestment Act (ARRA)*

In addition to TARP, business support, job creation, and consumer advocacy, the US government has proposed the American Recovery and Reinvestment Act (ARRA). The Act is the government's largest economic stimulus program to cope with the financial-economic crisis.

Initially, the cost of the economic stimulus package was $ 787 billion, or 4 percent of US GDP. Of this, 25% will be for personal tax cuts, 4% for corporate tax cuts, 37% for public investment programs, 19% for state support, and 15% will be for direct support to individuals. Thus, two main measures adopted by the US government are: tax cuts and public investment.

Firstly, Tax incentives: The tax incentive program is implemented within 10 years, of which 80% is for personal preferences and 20% is for businesses.

Secondly, Public investment: Increased public investment will contribute to job creation and increased incomes, thereby encouraging consumption, thereby boosting economic growth. Specific US Government investment programs include: infrastructure development, energy, environment and scientific research.

** Monetary policy of the US Federal Reserve*

As soon as the signs of crisis appear, the Fed has continuously lowered interest rates. By December, interest rates were at their historically low levels of 0% - 0.25% (this record low was maintained until December 2015). In addition, the Fed has made long-term securities purchases, especially Treasury securities, mortgage securities. In essence, this has never been the case. The continuous purchase of securities to "supply" a large amount of money to market is called *Quantitative easing* (QE). QE 1 was launched on November 25, 2008, with the Fed beginning to buy $ 500 billion of mortgage securities and $ 100 billion of corporate debt. As of March 18, 2009, the Fed announced expansion of its QE1 package by purchasing 100 billion corporate bonds, 750 billion mortgage securities and 300 billion treasury bills.

3.1.3.2. Strengthen supervision of the financial system

With the primary objective of strengthening the monitoring of actors and activities on finance, President Obama signed the Act on Enforcement and Recovery on May 20, 2009. The US government has strengthened its regulation of the financial system and has provided the federal government with many tools to investigate and prosecute fraudulent conduct.

3.1.3.3. Addressing social issues

The US government is forced to issue policies and measures to directly create jobs and improve the income of workers. ARRA also offers education and health programs.

∗*Social assistance:*

With the scale and magnitude of the impact of the crisis on society, in order to quickly control the crisis, the US government has implemented social welfare policies and measures for individuals to bear. Crisis affects two levels: direct support and indirect support through state governments.

Firstly, Direct support: To provide comprehensive support, the Government has provided direct support to individuals through five specific programs: nutritional support, medical assistance, Pell benefits, welfare assistance and social insurance. Once deployed, the funds were quickly transferred to individuals.

Secondly, State support: state and local government support through five programs: vocational training, TANF, child care and development, Head Start and Early Head Start and services. public.

∗*In the field of education:*

ARRA will provide more than $ 100 billion to the education budget, which includes credits, college tuition support and school system modernization programs. Educational support programs are primarily implemented indirectly through the Federal Budget Stabilization Fund and direct support to the states.

Firstly, Supported through the State Fiscal Stabilization Fund (SFSF)

Secondly, Direct support: In order to maintain a stable and improved quality of education, the US Government provides direct support through two core programs: the federal education stabilization and support for special education.

∗*On the medical field*

Within the framework of ARRA, the Government has implemented the HITECH (The Health Information Technology for Economic and Clinical Health Act). Based on the law, the Ministry of Health and Human Services spent $ 25.9 billion on medical information technology to improve the quality of health care. At the same time, HITECH also set up electronic health care programs for two Medicare and Medicaid health plans to serve as a basis for payment to specialists, hospitals.

3.1.4. The result of controlling the financial – economic crisis

3.1.4.1. Achievement

With the large-scale investment programs, close coordination between economic policy and social policy, the economic crisis has initially been controlled. Positive changes are reflected in the index of economic growth, housing market, real estate market, labor market and social stability.

* *In the economic field:* under the impact of the large economic stimulus policies, by the end of 2009, with positive changes in the stock market, the real estate market and GDP showed the Government The US has basically controlled the crisis in the field of economics. The collapse of the financial system, the collapse of house prices as well as the price of securities is no longer, this is a prerequisite for the US government to fully address the consequences of the crisis.

* *In the social field:* the ARRA program has maintained a social security system and initially improved the living standards of the population. Educational policies and measures provide the basis for the long-term development of the United States. In addition, policies on improving infrastructure, scientific research and investment in health care not only help to support employment but also provide opportunities for many people to participate in the chapter. Greater social welfare.

3.1.4.2. Limitations

The key determinant of consumer spending is increased income and optimism for the future of the worker, which again depends on employment. But, according to data released on unemployment figures of up to 10% at the end of 2009, despite the fact that it is too high, it is not yet fully reflected. Because, the official unemployment rate does not include those who leave the workforce, do not want to go to work and many people accept part-time work.

When two determinants of consumption are belief and income are not much improvement, the excess in production capacity with the business, proving that the economy is operating under its potential. Thus, although the GDP statistics have improved, the economy has escaped from the abyss, but it can not be estimated that the US economy has escaped the crisis. Meanwhile, the soaring debt makes the programs of economic stimulus of the US government face many challenges..

3.2. Resolving the consequences of the crisis and the economic recovery of the US Government (2009-2014)

3.4.1. US Government Policies and Measures

On the basis of the policies and measures implemented, the US Government has supplemented and adjusted to address the consequences of crisis, economic

development and address remaining issues in the social security system. Assembly. In order to restore and develop the economy, the US government has implemented policies and measures to replace consumer spending bubbles that are financed by loans that promote real demand. At the same time, on the basis of increased surveillance, the US government has reformed the financial system to avoid repeating the mistakes that led to future disruptions.

3.2.1.1. Economic stimulus

** Adjustment in the Troubled Asset Relief Program (TARP)*

The US government's *Troubled Asset Relief Program* rogram was launched under the Bush administration, with an initial investment of $ 700 billion. However, when the US government passed the Dodd-Frank Act (2010), the amount fell to $ 475 billion. Based on the programs that have been implemented in the period 2008-2009, from 2010, the US Government has added and adjusted some programs within the framework of TARP.

Firstly, Banking investment: It is the preferred government program with the largest amount of investment. This program has been implemented on four specific programs. Basically, these programs have been invested and funded by the US government in the past, from 2010, while cutting capital spending, the US government has stepped up the recovery of capital and interest. In addition, in support of community banks, in February 2010, the US Government added *the Community Development Capital Initiative (CDCI)*).

Secondly, Investment in automobile industry: After the completion of the investment process, from the end of 2012 to the end of 2014, through the process of recovering principal and selling shares, the US government has step by step withdrawn capital from corporations. car manufacturing.

Thirdly, Investment in AIG Group: Since receiving investment from the Treasury and the Federal Bank of New York Branch, AIG has undergone restructuring. The size of the group was reduced by half, concentrating only on core areas of insurance. By the end of 2011, the US government will gradually recover capital and interest from its investment in AIG.

Fourthly, support the real estate market:

Since 2010, housing market support programs have been added and adjusted. The MHA program has broadened its coverage and extended lending times, the US House of Representatives Fund has been added by the US Government..

Fifthly, Credit Facility: In order to promote small business support, the US Government has expanded its *Small Business Administration*.

** Program Extension in American Recovery and Reinvestment Act (ARRA):*

Program size: At the time of approval, CBO estimated that ARRA's stimulus program would total $ 787 billion (although this estimate includes inflation). However, during the implementation, ARRA's costs have been continuously adjusted over the years. By 2014 ARRA's costs would have risen to $ 832 billion.

Program content: Equal distribution across programs: tax cuts, expanded Medicaid programs, unemployment benefits, and other expenditures such as infrastructure investments, education, training job creation, energy, and information technology.

∗ *Monetary Policy of Federal Reserve*

In order to increase the supply of money, encourage consumption, the Fed continues to maintain low interest rates and implement QE packages.

Quantitative easing (QE2): From November 2010 to June 2011, the Fed implemented the QE2 program. Fed spent $ 600 billion ($ 75 billion a month).

Maturity Extension Program - The FED will sell 667 billion dollars of short-term treasury bonds to buy long-term treasury bonds, thereby extending the average maturity of the fruit. Treasury notes held by the Fed.

Quantitative Easing 3 (QE3): The Fed decided to continue implementing QE3. The main content of the QE3 package is that the Fed will spend $ 40 billion a month to buy mortgage securities (MBS) and raise the amount of $ 85 billion in Treasury bonds.

3.2.1.2. Financial system reform

On Financial System Reform in 2010, the US government approved the Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act - commonly known as the Dodd-Frank Act. . The reforms have strengthened the regulations for the financial system and consumers.

3.2.1.3. Addressing social issues

At the same time, with the addition and adjustment of economic stimulus policies and measures, the US government strengthens social policies aimed at addressing the consequences of crisis and economic recovery. From 2010 onwards, the US government has added new programs to support ARRA. Social policies continue to be represented in three areas: employment, health and education.

∗ *Labor and employment:*

Firstly, Additional legislation for ARRA: with the view that the tax cuts will reduce the pressure, increase the financial resources that help businesses expand production, hire more workers. Therefore, the Government has been implementing programs to cut taxes on employment.

The Hiring Incentives to Restore Employment Act (HIRE) was approved by President Obama on March 18, 2010 to encourage business to hire more workers.

The Unemployment Compensation Extension Act of 2010 was approved by the Government on July 22, 2010. The Act amended the filing of unemployment benefits until November 2010 for workers affected by the crisis

The Small Business Jobs Act was approved by the Government on September 27, 2010.

Middle Class Tax Relief and Job Creation Act 2012 was approved by the Government on February 22, 2012. The main goal of the law is to cut taxes for the middle class. .

Secondly, the Employment Act for Americans: US Government employment policies and measures during this period can be concentrated in the American Jobs Act. The basic content of the law is tax cuts and incentives that help small businesses expand production.

• *In the field of education:*

The main content of government support programs is to: expand student access to credit, provide better information about universities, support the application process and improve basic education system. The US government has increased its support in Pell funds to the maximum. Its funding has increased by more than $12 billion (equivalent to 67%) between 2008 and 2014.

• *In the field of health:*

On March 23, 2010, President Obama signed legislation for the Patient Protection and Affordable Care Act, often abbreviated as the Affordable Care Act (ACA) or the "Obamacare". Obamacare has provided the poor with the opportunity to get free health insurance. Obamacare has also increased the sanctions imposed on violators to mandate that all adults and children are covered by health insurance.

3.2.2. The result of crisis resolution and economic recovery

By the end of 2014, the TARP and ARRA programs were basically completed. In particular, TARP's investment programs revoked capital, the US government also withdrew from corporations and banks. ARRA also completed support and investment programs in all areas. The US economy has changed dramatically since then.

3.2.2.1. The achievements

** On the field of economy*

Assessing the effectiveness of crisis management and economic recovery by the US government is based on three basic indicators: GDP, real estate and securities. Since 2010, the US's GDP has risen again with an average of 2%. In particular, 2010 is the year the US economy has the highest growth.

In addition, from 2010 to 2014, the real estate market has seen a significant

recovery, reflected by the following indicators: average house prices, number of houses sold and number of newly built houses. In line with corporate restructuring, financial markets continue to grow.

• *On the field of society*

Labor and employment are fundamental indicators of the effectiveness of an economy in providing rich and rewarding employment opportunities. In October 2009, the unemployment rate in the United States was 10.2% - the highest level in 26 years, proving that the US economy was facing many challenges. In four years, the unemployment rate continued to fall, by the end of 2014, this figure fell to 5.6%, close to the pre-crisis average.

In addition to the immediate social effects, the US government's crisis resolving and economic recovery process has long-term effects. This is reflected in the field of health and education.

3.2.2.2. Limitations

In the process of solving the financial crisis, the US government has made great efforts to revive the economy and stabilize the society. However, budget deficits and public debt are rising, and the gap between the rich and the poor is a big challenge for the US government.

The rise of large-scale stimulus programs in the social and economic sphere to address the consequences of the crisis and economic recovery have increased government‘s spending. Although budget revenues have not improved significantly, direct investment and tax cuts have made a severe impact on budget revenue. As a result, the budget deficit is increasing.

In addition, the United States is the richest country in the developed world. Although the US government has tried to stimulate demand for labor, however, the rising incomes of the economy have focused on the wealthy like business owners and banks, while middle-class incomes are not much improved.

Summary

The financial - economic crisis has come directly from the limitations of the US financial market, and the loosening of regulators' management is an indirect factor driving the formation and development. The crisis originated from the real estate market, but the focus was on the financial markets, which therefore affected America's economy and society.

The process of resolving the financial crisis is divided into two phases: the period 2008-2009 and the period 2009-2014. In the process of crisis resolution, the US Government has closely coordinated fiscal policy and monetary policy, stimulus policy

and financial system supervision, and economic policy and social policy.

With the coordinated and flexible adjustment of policies and measures, the crisis has been resolved, the US economy is in a stable stage. Financial market and housing market recovered. The labor market has been improved and the number of jobs has increased sharply, thus boosting the growth of the market for goods and services.

In addition to the immediate effects, the crisis resolution process has met the need for long-term development when health and education have improved significantly, beneficiaries of health insurance have expanded, the proportion High school graduates has increased as well.

Chapter 4
COMMENTS ON THE US GOVERNMENT'S FINANCIAL CRISIS RESOLUTION PROCESS

4.1. As for the deployment of policies and measures.

The 2008-2009 crisis is like a "seismic shock" to the US economy. The crisis was marked by the collapse of Lehman Brothers, a leading US financial group. This is truly a shock to the US economy and the world. Next, the US economy continues to "fall freely". The US government immediately adopted policies and measures to cope with the crisis.

4.1.1. Flexibility in setting different goals.

During the process of resolving the economic crisis, the US Government always endeavored to support large financial corporations to maintain and expand their business; restored the productivity of the economy; overcome the limitations of the US financial system; created more jobs; increased income for employees and social welfare programs.

However, in the process of dealing with the economic crisis, at each stage due to the nature of the crisis and the requirements of the economy, the US Government set specific goals. In the 2008-2009 period, the US government focused on the rescue of financial systems and key economic sectors, particularly those classified as "too big to fall" such as AIG, Citi Group, GM. On the basis of the crisis, in the period 2009-2014, the risk of collapse of large corporations was gone, but the unemployment rate was high and the economy grew slowly. Therefore, the US Government stepped up the implementation of policies and measures to solve social problems.

4.1.2. Characteristics of the deployment process.

**Economic stimulus is seen as a key policy and a measure*

With the passage of the Emergency Economic Stabilization Act, as a basis to form

the Rescue bad asset program with scale of 700 billion US dollars. Essentially, this program is a strong interference on the free market. The Obama Administration launched the largest-ever economic stimulus package in US history through the Recovery Act.

**The effective coordination between fiscal and monetary policies*

After Fed continued to lower interest rates, the US economy continued to "fall freely". Recognizing the efforts of monetary policy is not enough, the US government implemented fiscal policy to stimulate the economy. The fiscal policy pursued by the US Government is a combination of increased spending (through TARP and ARRA) and tax-cut (primarily ARRA). In the tax cut policy, the US government not only focused on corporate tax cuts to stimulate investment but also cut personal taxes to stimulate consumption.

**The adjustment in the government's perception of the crisis*

It can be seen that, as the crisis erupted, from the point of view of free markets and insufficient awareness of the severity of the crisis, the early responses of the US government completely in the "passive".

Taking over the US government as the United States continues to cope with the challenges of the crisis, President Obama was aware of the severity of the crisis. On the basis of ongoing policies, the Government continued to supplement and adjust policies and measures to cope with the crisis.

The different perceptions that resulted from the two different stages of crisis resolution. If, in the period 2008-2009, the level of effectiveness only stopped the collapse of corporations and the stock market plunge, but the unemployment rate was high, the rate of increase GDP growth was still low. In the next phase, the economy regained its momentum and the unemployment rate fell to a low level.

**The adjustment in solving social problems*

The crisis severely affected the lives of many people, the high unemployment rate, declining income, access to health services and the opportunity to continue to study at a higher level of decline. Therefore, in order to stimulate sustainable growth, there must be a combination of economic policy and social policy. However, the position of social policy was adjusted in the process of solving the economic crisis.

The synchronized coordination between economic policy and social policy not only helps banks and large corporations recover like in the crisis control phase but also creates more jobs for employees, improving income, increased consumption. In addition, education and health policies have laid the groundwork for future US growth.

**The adjustment of the scale of implementation of policies and measures*

In fact, the US government's policies and measures to tackle the financial crisis are centered on two stimulus programs, TARP and ARRA. In the period from 2010 to 2014, the budget for TARP went down by almost half. Meanwhile, the ARRA program tended to expand as the amount of investment continuously adjusted over the years..

4.1.3. The use of theoretical basis for the role of the state in the process of solving crisis

The US market economy is always associated with the principle of respecting liberalism, so there will not be a theory that is applied absolutely in every circumstance that will always have inheritance and overlap with many views. Different theories. But in it, there will always be a theoretical basis that plays a leading role. Flexible application of theory on practical basis, from which the lessons learned are the key factors to promote the improvement and development of the US economy.

4.3. Comment on the effectiveness of policies and measures in dealing with the financial crisis.

4.3.1. Effectiveness of the plan.

With the implementation of stimulus policies, the United States has stepped up its control over the consequences of the crisis and economic recovery. Assessing the effectiveness of the policies and measures that the US Government has implemented, the crisis resolution process is expressed in three basic areas:

** The financial system recovery:*

By the end of 2014, TARP's goals for the financial system was fulfilled. At the same time, through the recovery of the financial market, it ensured that credit for other economic sectors is restored and maintained, contributing to solving the unemployment problem.

** The recovery of the real estate market:*

Due to the impact of the Government's solutions, the real estate market recovered in terms of price and sales. The rise in housing values after the crisis was not the arrival of a new bubble that after the economic shock, home prices return to inherent value. In addition, due to the pent-up demand due to the crisis, as employment and incomes improve, the real demand will boost housing demand. Thus, the goal of restoring the basic housing market has been achieved.

** Economic growth is linked to solving social problems*

The actual unemployment rate is always lower than the expected unemployment rate of the Government. In particular, by the end of 2014 the unemployment rate fell to nearly the pre-crisis level. Thus, the goal of solving the problem of unemployment is also a great success in the process of resolving the crisis of the US government.

4.3.2. Comparing the level of effectiveness between the two stages of crisis resolution.

The process of solving the financial crisis has been implemented in two phases: the crisis control phase (2008-2009); the consequences resolving and economic recovery phase (2009-2014). Although, both phases are aimed at solving the crisis, restoring the economy and succeeding. However, base on the nature, scope and severity of the crisis, the US government has been extremely flexible in setting goals between the two phases. As a result, the level of efficiency in the social and economic sectors is also different.

4.3. Comparing the resolution process of the Financial - Economic Crisis (2008-2009) and the Great Depression (1929-1933).

4.3.1. Similarities.

** Policies and measures to resolve the crisis*

Firstly, priority should be given to solving problems of the banking sector:

In response to the two crises, the US government launched its initial policy towards banks. At the same time, the Government also supported policies to strengthen surveillance. From there, stabilizing the "heart" of the economy, generating enough power to circulate finance to businesses and consumers.

Secondly, the government used policies and measures to stimulate the economy

In the two biggest economic crises in the United States, governments used fiscal policy tools to stimulate the economy, restore production, and solve unemployment. In particular, increased public investment was used effectively.

Thirdly, economic relief and solving social problems

At the beginning of the 21st century, the economic structure as well as social relations changed a lot compared to the 1930s, so the social conflict was not as severe as before. When the crisis is over, the biggest social problem is unemployment and the standard of living of people. To address these two issues, the US government increased investment and tax cuts, thereby restoring production and creating more jobs; On the other hand, the US government also made health and education renovations.

**The process of crisis resolution.*

In essence, the US government used the stimulus policy to cope with the Great Depression and the financial crisis. In the face of large-scale economic crises, which have caused serious damage, the crisis-solving process requires long periods of time with different stages and focal points.

The United States government resolved the Great Depression through two phases: the first phase was implemented from March 1933 to June 1935 and the second phase

was from June 1935.

At the beginning of the 21st century, the United States continued to face a major economic crisis. In the process of dealing with the crisis, on the basis of inheriting lessons learned in the process of dealing with the Great Depression, the US Government also deployed in two phases: phase 1 (2008-2009) and phase 2 (2009-2014).

4.3.3. Differences.

Even though the Great Depression (1929-1933) and the Economic Crisis (2008-2009) have many similarities in terms of origin, level and consequences, the size of the economy, complexity, the differences between the economic actors and the level of integration of the US economy between the two periods are very different. Therefore, there are many differences in the solutions between the two crises. There are two basic differences:

**The role of the Fed in addressing the economic crisis*

When the Great Depression took place, the role of the Fed was rather blurry. When the financial meltdown occurred, the FED president, Ben Bernanke, was a historian - economist, expert about the Great Depression, was deeply aware of the lessons from history. Thus, the role of the Fed was shown boldness in the close coordination between fiscal policy and monetary policy to stimulate the economy.

**International coordination in addressing the economic crisis*

Although, both economic crises originated in the United States and spreaded to the world. However, the policies that dealt with the Great Depression of 1929-1930 were almost exclusively focused on domestic policies.

The Bush and Obama's Administration worked with other governments to tackle the crisis.

4.4. Impact of the economic crisis resolution process

After each major economic crisis, the United States has adjusted to adapt to the changes of the economy. The process of solving the financial crisis has affected the role of the US Government in particular and the United States in general.

4.4.1. The role of government in the economy

The strengthening of the role of the Government has brought about efficiency as the economy has stepped out of recession, recovery and growth. As the economy escaped the crisis, the US government stepped away from the big corporations through the process of recovering capital, interest, selling shares. As a result, the government has returned independence to businesses. However, the Government remains in the midst of a certain role in addressing social issues and overseeing the economy in order

to avoid repeating mistakes in the past.

4.4.2.American economy and society

The process of solving the financial crisis - the economy not only affects the role of government but also affects some economic and social areas of the United States.

**The expansion of social security programs:*

if in the economic field, after the crisis was resolved, the US government gradually reduced the intervention, with policies to increase support for welfare Social benefits which maintained the role of the Government in addressing social issues.

**The tighter control over the banking system:*

The rescue process of the US financial and banking system has shown two sides, on the one hand the US Government increased investment, direct financial support to help banks and financial groups stabilize and develop. On the other hand, the US government strengthened its policies and measures for tighter control over banks and financial corporations.

**The increase in US's public debt*

President Obama coped with budget deficits by "Kicking the ball" from spending to loan and debt. These expenditures, in essence borrowed by the government from future descendants, are largely borrowed by the US government, and the increase in public debt will be a major challenge for the development of the United States.

Summary

By the end of 2014, policies and measures to overcome the economic crisis under President G.H. Bush and B.Obama basically completed and achieved many important accomplishments. The US economy has escaped from the economic crisis and the growth has stabilized. In particular, the recovery of financial markets, housing market and problem solving are the three biggest achievements.

In the process of solving the economic crisis, the US government has adopted a policy of economic stimulus. These policies have strengthened investment, incorporating fiscal and monetary policy, between policies and measures in the field of economics and the social sector.

Although the basic goal is to solve the crisis and restore the economy, in each period of time, the US government has been very flexible in setting the policy. In the 2008-2009 period, the US government controlled the crisis by focusing on rescuing large financial and banking groups. In the period of 2009-2014, the US Government prioritized employment, increased income..

CONCLUSION

The financial - economic crisis 2008-2009 was triggered by weak economic fundamentals and government policy mistakes. With the "bubble" of shattered real estate triggered the biggest-ever crisis since World War II. The crisis is manifested by a series of large financial corporations and banks constantly losing money and being at the risk of collapse. From the crisis in the financial market, the crisis has affected other sectors and become an economic crisis. The crisis also has serious implications for American society.

Although the crisis occurred mainly during the 2008-2009 period, dealing with the consequences and reviving the economy requires the US government to proceed in a long-term process. Crisis management is divided into two phases: crisis management (2008-2009); crisis resolution phase and economic recovery (2009-2014).

To achieve the goal of supporting large corporations, restoring growth, creating jobs and addressing unemployment, during the crisis resolution process, the US government has worked closely with the fiscal and monetary policy, stimulus policies and fiscal supervision for financial system, and policies and measures in the economic and social spheres. However, the US government has always been flexible in implementing policies and measures to address the crisis.